

Käyttösuunnitelma 2018 Toteutuma 31.12.2018

Hyvinvointilautakunta 26.2.2019

Hyvinvointipalvelut

PALVELUALUE: Hyvinvointipalvelut

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Resurssien suuntaaminen vastaamaan palvelutarpeen muutoksia	Palveluverkkoselvitykset Palveluohjauksen suunnittelu Palvelusetelin käyttö eri palveluissa	Päätökset Toteutuminen Lukumäärä	KV 12.6. § 55 ja § 56, ltk 11.12. § 164 Aloitettiin sos.palveluissa. Ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa n. 100 päätöstä (osa tarkistuspäätöksiä)
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvointikertomus Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen foorumi	Käsittely luottamuselimissä, raportointi vuoden lopussa Kokoontuminen	KV 5.3. § 18 ei toteutunut Järjestettiin 9.5.
Moniammatillisen työn vahvistaminen ja palveluprosessien tehostaminen	Toimintojen keskittäminen Lapponiaan	Toteutuminen	Toteutui, kotihoito siirtyi Elinkaaritalosta Lapponiaan
Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen laitoshoidosta ja ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Asumispalveluiden myöntämiskriteereiden laatiminen	Päätös ltk Paikkojen lkmt	ltk 30.10. § 134 Tehostetun asumisen paikkoja yhteensä 148.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Lastensuojeluilmoitukset	71	146	100	207	100	100
Somaattinen esh-käyttö hvp/avokäynnit	4418/ 10067	4082/ 10793	4100/ 11000	4070/ 11231	4100/ 11000	4100/ 11000
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevat		146	145	145	120	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestömäärä on vähentynyt, tosin lasku ei ole enää yhtä jyrkkää kuin takavuosina. Väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Myönteisiä merkkejä ovat paluumuuton vahvistuminen, työttömyyden väheneminen ja tulevien suurinvestointien valmistelu. Kaupungin taloustilanne asettaa toisaalta haasteita palvelutuotannolle.

Sosiaali- ja terveysalan uudistus lykkääntyi vuodella. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttöön otolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin. Sairaala Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvitsijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Kaupungin organisaatorakenne mahdollistaa monialaisen yhteistyön, mutta asettaa edelleen haasteita syvemmälle ulottuvaan johtamiseen. Sote-uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne on muutettava hyvissä ajoin vastaamaan sote-palveluja ja kaupungin omaa toimintaa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle ja sen valmistelu ja konkreettiset toimenpiteet ovat vuoden 2018 tärkeimpiä tavoitteita.

Toteutuma 31.12.

Kaupungin asukasmäärä väheni 159 hengellä. Syntyneitä oli 29 ja kuolleita 149. Tulomuutto pieneni edellisvuodesta. Väestörakenne painottuu yhä enemmän ikäihmisiin. Työttömyys väheni vuoden aikana.

Sosiaali- ja terveysalan uudistuksen valmistelua jatkettiin vuoden aikana osallistumalla mm. maakunnan asiantuntijatyöryhmien työskentelyyn. Hyvinvointikeskus Lapponian toimintoja kehitettiin vastuualueiden yhteistyötä lisäämällä. Vuodeosastot yhdistettiin ja kotihoito siirtyi Lapponiaan. Toimintoja kehitettiin painopisteiden mukaisesti.

Hyvinvointikertomus hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Tarkempi hyvinvointityön vastuutus on sopimatta.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Hyvinvointipalvelut vastaavat omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveyden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvuun vastataan ennakoivasti. Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan suunnitellusti, esimerkiksi kaupungissa tapahtuvan suurinvestoinnin vuoksi.

Tavoitteena on edelleen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen.

Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla. Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan.

Toteutuma 31.12.

Terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämistyötä tehtiin mm. hyvinvointifoorumin ja 3. sektorin oman yhteistyöfoorumin avulla. Kaupungin sisäinen työn koordinointi on vielä sopimatta. Itä-Lapin sote-selvitys valmistui keväällä. Kouluverkosta päätettiin kesäkuun valtuustossa ja perusopetus keskitetään Hiltatien kouluun lähivuosina. Varhaiskasvatuksen palvelutarve kasvoi vuoden aikana ja palveluverkkosuunnitelmassa päädyttiin ratkaisemaan asia Jyväskylänpuiston lisärakennuksella, joka valmistuu vuoden 2019 aikana. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni n. 60 henkilöön, jolloin myös työmarkkinatuen kuntaosuus väheni. Laitoshoitopaikkojen määrä väheni 35 paikkaan. Palveluseteliä käytettiin ikäihmisten tehostettuun palveluasumiseen. Palveluiden laatua arvioitiin mm. itsearviointien, kyselyjen ja Lapponian asiakaspalautejärjestelmän avulla.

6. Määrärahat

Hyvinvointipalvelualue	TA+MUUTOS	TA+MUUT.	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-55 576 930	-52 694 540	-2 882 390	-5,2
TULOT	5 857 930	5 121 880	736 050	-12,6
NETTOMENO	-49 719 000	-47 572 660	-2 146 340	-4,3

7. palvelualueen käyttösuunnitelma

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 546 525	1 440 130	1 300 594	1 190 830	1 649 068	1 190 830
Maksutuotot	3 086 375	2 948 640	3 104 786	2 537 700	2 670 106	2 537 700
Tuet ja avustukset	913 611	683 350	572 330	566 330	778 649	566 330
Muut toimintatuotot	654 483	785 810	812 748	695 680	656 223	575 450
TOIMINTATUOTOT	6 200 994	5 857 930	5 827 240	5 121 880	5 754 046	4 870 310
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-23 636 463	-24 615 060	-25 081 241	-21 572 280	-21 672 605	-20 596 720
Palvelujen ostot	-21 190 098	-20 432 180	-20 425 086	-19 121 680	-22 052 382	-19 343 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 486 256	-1 297 050	-1 478 164	-1 218 630	-1 529 947	-1 202 630
Avustukset	-2 455 964	-2 074 800	-1 921 990	-3 947 770	-3 585 355	-4 857 790
Muut toimintakulut	-7 269 770	-7 157 840	-7 353 230	-6 831 180	-7 064 453	-6 442 430
TOIMINTAKULUT	-56 038 552	-55 576 930	-56 250 711	-52 694 540	-55 904 742	-52 442 970
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-49 837 558	-49 719 000	-50 423 471	-47 572 660	-50 150 696	-47 572 660

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT	TP	TA+MUUT	TOT	KS
	2016	2017	2017	2018	31.12.	2018
Johtaminen						
MENOT	-1 158 233	-575 600	-637 572	-622 270	-513 564	-622 270
TULOT	221 952	169 600	198 010	322 270	198 776	322 270
NETTOMENO	-936 281	-406 000	-439 562	-300 000	-314 788	-300 000
Varhaiskasvatuspalvelut						
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-2 773 800
TULOT	314 464	351 050	323 895	366 500	275 923	360 500
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 413 300
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut						
MENOT	-6 943 766	-6 938 400	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 875 090
TULOT	164 413	116 000	90 819	125 090	295 875	125 090
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725	-6 750 000	-6 497 439	-6 750 000
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut						
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-3 870 400
TULOT	622 515	640 250	607 161	713 150	731 093	713 150
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421	-3 157 250	-3 117 747	-3 157 250
Perhepalvelut						
MENOT	-2 537 937	-1 808 880	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 625 000
TULOT	336 190	205 900	253 879	155 000	300 034	155 000
NETTOMENO	-2 201 747	-1 602 980	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 470 000
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut						
MENOT	-20 424 992	-20 211 310	-20 082 215	-19 659 200	-21 459 299	-19 659 200
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 845 500
NETTOMENO	-18 422 251	-18 319 010	-18 400 418	-17 813 700	-19 397 100	-17 813 700

Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
MENOT	-3 043 644	-2 997 150	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 985 350
TULOT	280 235	272 000	269 660	201 000	361 707	201 000
NETTOMENO	-2 763 409	-2 725 150	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 784 350
Vammaisten palvelut						
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 259 860
TULOT	371 004	406 300	492 350	448 210	480 139	375 800
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 884 060
Ikäihmisten palvelut						
MENOT	-11 469 255	-12 105 050	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 772 000
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 909 668	945 160	1 048 300	772 000
NETTOMENO	-9 581 774	-10 300 520	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-9 000 000
PALVELUALUE YHTEENSÄ						
MENOT	-56 038 552	-55 576 930	-56 250 711	-52 649 540	-55 904 742	-52 442 970
TULOT	6 200 994	5 857 930	5 827 240	5 121 880	5 754 046	4 870 310
NETTOMENO	-49 837 558	-49 719 000	-50 423 471	-47 527 660	-50 150 696	-47 572 660

VASTUUALUE: Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Esiopetuksella tarkoitetaan kuusivuotiaalle tarjottavaa maksutonta opetusta. Esiopetuksen tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista oppilaille suunnattua toimintaa. Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden tukemista.

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa lakisääteistä varhaiskasvatusta Kallaan, Jyväskylänpuiston, Särkelän ja Metsämiehentien päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Kallaan päiväkodeilla, Särkelän päiväkodin esiopetustilat ovat Särkelän koululla. Aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan päiväkodeissa ja kouluilla.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto.	Päiväkotien ja perhepäivähoidon yksikkökohtaisten kehittämissuunnitelmien laatiminen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta.	Kehittämissuunnitelmat on otettu käyttöön 1.1.2018. Niiden pohjalta on laadittu varhaiskasvatuspalveluiden koulutussuunnitelma vuodelle 2018. Päiväkotien kehittämissuunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti päiväkotien tiimipalaverissa, pedatiimeissa, varhaiskasvatustyöryhmässä sekä koulutustyöryhmässä. Perhepäivähoidon kehittämissuunnitelmaa arvioidaan yhdessä perhepäivähoitajan varhaiskasvatuspäällikön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.	Kehittämissuunnitelmat ovat käytössä. Koulutussuunnitelmassa on huomioitu päiväkotien kehittämiskohteet Suunnitelmia on arvioitu ja kehitetty sovitusti.

Sähköisen asioinnin käyttöönottoaminen asiakkaille. Tavoitteena on parantaa ja nopeuttaa palvelujen saatavuutta. Sähköisen järjestelmän kehittäminen henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa.	Sähköisten hakemusten käyttöönottoaminen. Sähköisen järjestelmän käyttöönottoaminen.	Sähköinen asiointi on käytössä. Sähköisen asioinnin kautta lasten huoltajat hakevat varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkaa, esiopetuskuljetusta, tekevät muutosilmoituksen varhaiskasvatustarpeeseen sekä ilmoittavat tulotiedot asiakasmaksujen perintää varten. Sähköinen järjestelmä on käytössä. Henkilökunta käyttää sähköistä järjestelmää päivittäisen työajan kirjaamisessa. Järjestelmä on vähentänyt päiväkodin vastaavan lastentarhanopettajan vastuuta ja työtä työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Vapautuva työaika on suunnattu pedagogiseen johtamiseen ja tiimien toiminnan kehittämiseen.	Sähköisen asiointi on otettu käyttöön aikataulun mukaisesti. Järjestelmää ei otettu käyttöön, koska se ei ollut teknisesti ja taloudellisesti vielä mahdollista.
Palvelutarpeen kysyntään vastaaminen.	Tarvittavien päiväkotitilojen rakentaminen ja henkilöstön lisääminen tarpeen mukaisesti.	Palvelutarpeeseen on vastattu toimivilla ja terveellisillä tiloilla sekä asetuksen mukaisella henkilöstömäärällä.	Palveluverkkoselvitys tehtiin ja Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennuksen hankesuunnitelma aloitettiin.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12	TS 2019	TS 2020
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	234	221	236	226	240	240
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	55	48	38	42	41	52
Aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä	34	31	30	32	35	40

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Normipohjainen valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja sen pohjalta laadittu paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Paikallinen suunnitelma on velvoittava ja sitä tulee arvioida ja kehittää. Suunnitelmien pohjalta päiväkodit ja perhepäivähoitaja laativat yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkoselvitys on käynnissä ja se voi tuoda muutoksia toimintaympäristöön.

Varhaiskasvatuspalveluissa on otettu käyttöön sähköinen järjestelmä lasten hoitoaikojen ilmoittamiseen. Vanhemmat ilmoittavat lapsensa hoitoajat etukäteen sähköiseen järjestelmään. Tämä on helpottanut henkilöstön työaikasunnittelua sekä poistanut paperiset merkinnät, jotka ovat vieneet henkilöstön työaikaa lasten hoidosta, kasvatuksesta ja opetuksesta. Järjestelmän käyttöönoton laajennetaan henkilöstön työvuoroihin.

Sähköinen hakeminen on otettu käyttöön.

Toteutuma 31.12.

Yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat otettiin käyttöön.

Sähköinen järjestelmä lasten hoitoaikojen ilmoittamiseen otettiin käyttöön.

Sähköinen hakeminen varhaiskasvatukseen sekä ilmoittautuminen esiopetukseen otettiin käyttöön.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon järjestäminen.

Varhaiskasvatus on hakenut valtionavustusta Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittäminen jatkohankkeeseen sekä yhdessä Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden kanssa henkilöstökoulutukseen teemalla "Varhaiskasvattaja verkossa". Mikäli valtionavustukset myönnetään, hankkeet käynnistyvät suunnitelman mukaisesti.

Sähköisten järjestelmien käyttöönoton asiakaspalvelussa sekä henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toteutuma 31.12.

Varhaiskasvatuspalvelut sai valtionavustusta Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittäminen – jatkohankkeeseen. Hanke toteutettiin hankehakemuksen mukaisesti.

Rovaniemen varhaiskasvatuspalvelut sai hankkeelle valtionavustuksen ja Kemijärvi on yhteiskumppanina hankkeessa. Valtionavustusta ei haettu yhteishakemuksella, koska se olisi ollut liian kattava hanke Opetushallituksen rahoittamana.

Sähköiset järjestelmät otettiin käyttöön asiakaspalvelussa aikataulun mukaisesti.

Järjestelmää ei otettu henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa taloudellisista ja teknisistä syistä.

6. Määrärahat

Määrärahat	TA+ MUUT. 2017	TA +MUUT 2018	MUUTOS €	MUUTOS %
MENOT	-2 777 550	-2 779 800	-2 250	-0,1
TULOT	351 050	366 500	-15 450	4,4
NETTOMENO	-2 426 500	-2 413 300	-13 200	-0,5

7. Vastuualueen käyttötalous

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT. 31.12	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	15 728	20 000	17 961	20 000	29 568	20 000
Maksutuotot	294 669	329 000	296 235	339 000	236 078	339 000
Tuet ja avustukset	0	0	7 603	6 000	6 000	0
Muut toimintatuotot	4 067	2 050	2 096	1 500	4 277	1 500
TOIMINTATUOTOT	314 464	351 050	323 895	366 500	275 923	360 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 640 229	-1 952 040	-1 972 252	-1 851 430	-2 145 237	-1 851 430
Palvelujen ostot	-154 748	-170 220	-191 911	-223 230	-218 995	-218 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 570	-8 310	-21 103	-11 280	-25 995	-10 280
Avustukset	-236 209	-256 000	-211 796	-225 000	-174 717	-225 000
Muut toimintakulut	-274 800	-390 980	-403 625	-468 860	-482 849	-468 860
TOIMINTAKULUT	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-2 773 800
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 413 300

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT. 31.12	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Päivähoitotoimisto						
MENOT	-36 802	-84 130	-83 267	-61 750	-78 856	-61 750
TULOT	450		7 663		9 243	
NETTOMENO	-36 352	-84 130	-75 604	-61 750	-69 613	-61 750
Kallaan päiväkot						
MENOT	-588 887	-675 030	-723 356	-698 220	-754 179	-698 220
TULOT	92 795	97 750	94 770	103 000	65 384	103 000
NETTOMENO	-496 091	-577 280	-628 586	-595 220	-688 795	-595 220
Jyväskylänpuiston päiväkot						
MENOT	-576 191	-593 020	-670 788	-606 110	-778 571	-606 110
TULOT	100 813	100 800	92 142	103 500	106 943	103 500
NETTOMENO	-475 378	-492 220	-578 646	-502 610	-671 628	-502 610
Särkelän päiväkot						
MENOT	-688 861	-727 200	-685 433	-711 920	-787 761	-711 920
TULOT	101 268	95 500	88 705	97 000	59 939	97 000
NETTOMENO	-587 593	-631 700	-596 727	-614 920	-727 821	-614 920
Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkot						
MENOT		-269 510	-284 852	-283 800	-335 999	-283 800
TULOT		40 000	26 146	40 000	26 483	40 000
NETTOMENO	0	-229 510	-258 707	-243 800	-309 516	-243 800
Perhepäivähoito						
MENOT	-166 496	-150 660	-130 080	-142 000	-112 966	-142 000
TULOT	12 227	11 000	10 013	11 000	4 746	11 000
NETTOMENO	-154 270	-139 660	-120 067	-131 000	-108 220	-131 000
Ostopalvelut						
MENOT	-21 111	-22 000	-17 114	-45 000	-24 744	-45 000
TULOT	6 911	6 000	4 456	6 000	3 184	6 000
NETTOMENO	-14 200	-16 000	-12 658	-39 000	-21 560	-39 000
Lasten kotihoidon tuki						
MENOT	-236 209	-256 000	-205 796	-225 000	-174 717	-225 000
NETTOMENO	-236 209	-256 000	-205 796	-225 000	-174 717	-225 000
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä						
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-2 773 800
TULOT	314 464	351 050	323 895	366 500	275 923	360 500
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 413 300

VASTUUALUE: Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Uuden opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus.	Henkilöstön täydennyskoulutus ja yhteissuunnittelu, tähtäimenä opetuksen ja opettajuuden kehittäminen.	Henkilöstökoulutusten määrä. Yhteissuunnittelun määrä.	Opettajat ovat suorittaneet jokainen kolme veso-päivää ja niiden lisäksi on tarjottu koulutuksia (4) työajalla koko henkilöstölle.
	Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitleminen ja toteutus.	Toteutuneet koulujen monialaiset oppimiskokonaisuudet.	Yhteissuunnittelu on lisääntynyt uuden opetussuunnitelman mukana. Kiky-ajan puitteissa on tehty yhteissuunnittelua mutta myös sen ulkopuolella.
	Koulutyön säännöllinen ja monipuolinen arviointi.	Oppimisen tuen kartoitusten toteuttaminen, lukuvuosikyselyjen toteuttaminen ja perusopetuksen laatukriteereiden toteuttaminen.	Monialaiset oppimiskokonaisuudet on lukuvuoden 2017-2018 osalta saatettu loppuun kevätlukukaudella 2018. Lukuvuoden 2018-2019 kokonaisuudet on aloitettu syyslukukaudella 2018.
	Käytössä olevan opetussuunnitelman toimivuuden arviointi ja tarvittaessa päivitys.	Arviointityön toteuttaminen. Päivitystyön aloittaminen.	Oppimisen tuen kartoitukset, lukuvuosikyselyt sekä perusopetuksen laatukriteerit on

			toteutettu vuoden 2018 aikana. Opetussuunnitelman toimivuuden arviointia ja päivitystä on aloitettu tekemään.
Oikea-aikaisen oppimisen tuen järjestäminen ja resursointi	Tukiopetuksen riittävä resursointi. Koulunkäynninohjaajaresurssin riittävä resursointi. Erityisopetuksen riittävä resursointi.	Mahdollisuus antaa tukiopetusta oppilaan sitä tarvitessa. Koulunkäynninohjaajaresurssin riittävyys tarpeeseen nähden. Erityisopetushenkilöstön pätevyys. Mahdollisuus reagoida joustavien opetusjärjestelyiden tarpeeseen.	Tukiopetusta annetaan kouluilla säännöllisesti 5-10 tuntia viikossa. Koulunkäynninohjaajaresurssi on kunnossa, koska sitä varten on haettu ja saatu hankerahoitusta. Erityisopetukseen on resursoitu riittävästi, kun hankerahalla on palkattu syyslukukauden 2018 alussa pienryhmäopettaja, jolloin on pystytty reagoimaan joustaviin opetusjärjestelyihin.
Toimiva oppilashuolto eri yhteistyötahojen kesken.	Yhteistyön tiivistäminen oppilashuollon eri tahojen kesken. Toimiva koulun sisäinen oppilashuolto. Luokanopettaja/-valvojan/ryhmäohjaajan roolin vahvistaminen oppilaan ohjaustyössä.	Oppilashuollon ohjausryhmän kokoontuminen. Oppilashuollon arviointi palautekyselyissä (oppimisen tuen kartoitus, lukuvuoden palautekysely ja perusopetuksen laatukriteerit). Luokkaa/ryhmää ohjaavan opettajan roolin vahvistaminen kouluilla.	Oppilas- ja opiskeluohjausryhmän ohjausryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Arviointi on toteutettu oppimisen tuen kartoitusten, lukuvuoden palautekyselyjen sekä perusopetuksen laatukriteereiden muodossa. Lisäksi arviointia on tehty oppilas- ja opiskeluohjausryhmässä. Luokanvalvojan rooli oppimisen ja koulunkäynnin tuessa on selkiytynyt ja vahvistunut.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12	TS 2019	TS 2020
Perusopetuksen oppilasmäärä (sis. esioppilaat)	543	532	536	517	538	538
Lukion opiskelijamäärä	87	77	75	65 +13	72	70
Perusopetuksen toimintamenot /oppilas €	11 143	11 115	11 301	11 416	11 400	11 400
Lukion toimintamenot / opiskelija €	9 520	8 831	10 897	9 657	10 897	10 897

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat uudistuivat v. 2016 ja ne otettiin käyttöön 1.8.2016. Nyt kun opetussuunnitelmia on toteutettu, on aika arvioida suunnitelman toimivuutta ja tehdä tarvittavat päivitykset.

Kouluverkkotyö on käynnissä ja se tuo mahdollisesti muutoksia toimintaympäristöön.

Opetushallituksen rahoittamia käynnissä olevia hankkeita: Kerhotoiminnan kehittäminen, kielenopetuksen varhentaaminen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet – hanke.

Toteutuma 31.12.

Opetussuunnitelmien arviointi- ja päivitystyö on jatkunut ja sitä pyritään tekemään säännöllisesti arjen opetustyön rinnalla. Kouluverkkopäätös on tehty kesäkuussa 2018. Hankkeet ovat tukeneet perustyötä hyvin. Vuoden 2018 lopussa käynnissä oli kuusi hanketta, joista viiteen oli saatu avustusta opetushallituksesta tai aluehallintovirastolta.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Office356 -työskentely-ympäristön käyttö opetuksessa.

Käynnissä olevien hankkeiden toteuttaminen ja uusien hankerahojen hakeminen.

Opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen.

Toteutuma 31.12. Office365 on käytössä kaikilla oppilailla ja opiskelijoilla. Sitä käytetään vaihtelevasti. Hankehakemuksia on tehty säännöllisesti ja useista hankkeista on avustusta saatu. Opetus on järjestetty opetussuunnitelman mukaan.

6. Määrärahat

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-6 938 400	-6 875 090	-63 310	-0,9
TULOT	116 000	125 090	-9 090	7,8
NETTOMENO	-6 822 400	-6 750 000	-72 400	-1,1

7. Vastuualueen käyttötalous

Vastuualue	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT	KS
	2017	2017	2017	2018	31.12.	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	65 133	60 000	16 440	61 500	157 225	61 500
Maksutuotot	38 874	26 000	25 761	26 400	19 540	26 400
Tuet ja avustukset	55202	30000	43 297	33540	115 926	33540
Muut toimintatuotot	5 203		5 322	3 650	3 185	3 650
TOIMINTATUOTOT	164 413	116 000	90 819	125 090	295 875	125 090
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-4 218 801	-4 459 920	-4 092 283	-4 333 500	-4 096 927	-4 341 000
Palvelujen ostot	-1 057 367	-943 270	-1 046 808	-962 650	-1 094 021	-962 650
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-187 875	-152 950	-162 190	-159 600	-183 554	-159 600
Muut toimintakulut	-1 479 724	-1 382 260	-1 409 263	-1 411 840	-1 418 813	-1 411 840
TOIMINTAKULUT	-6 943 766	-6 938 400	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 875 090
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725	-6 750 000	-6 497 439	-6 750 000

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TP 2016	TA+ MUUT. 2017	TP 2017	TA+MUUT. 2018	31.12. 2018	KS 2018
Särkelän koulu						
MENOT	-1 320 238	-1 452 490	-1 283 085	-1 383 820	-1 326 634	-1 383 820
TULOT	1 507		6 193	2 950	9 461	2 950
NETTOMENO	-1 318 731	-1 452 490	-1 276 892	-1 380 870	-1 317 173	-1 380 870
Isokylän koulu						
MENOT	-1 765 472	-1 963 330	-1 821 558	-1 858 750	-1 850 163	-1 858 750
TULOT	941		1 326	700	4929	700
NETTOMENO	-1 764 532	-1 963 330	-1 820 232	-1 858 050	-1 845 234	-1 858 050
Hillatien koulu						
MENOT	-2 036 334	-2 155 940	-2 054 083	-2 099 850	-2 065 781	-2 099 850
TULOT	2 992		2 055	1 900	4 603	1 900
NETTOMENO	-2 033 342	-2 155 940	-2 052 028	-2 097 950	-2 061 178	-2 097 950
Jakamattomat						
MENOT	-515 515	-362 390	-434 935	-334 760	-481 886	-334 760
TULOT	118 630	90 000	85 678	93 540	253 330	93 540
NETTOMENO	-396 885	-272 390	-349 257	-241 220	-228 556	-241 220
Esiopetus						
MENOT	-272 089	-193 710	-280 361	-228 800	-277 717	-228 800
NETTOMENO	-272 089	-193 710	-280 361	-228 800	-277717	-228 800
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta						
MENOT	-136 449	-86 700	-112 066	-151 720	-108 950	-151 720
TULOT	16 692	14 000	20 199	14 000	19 492	14 000
NETTOMENO	-119 757	-72 700	-91 868	-137 720	-89458	-137 720
Valmistava opetus						
MENOT	-176 233	0	-28 286	0	-150	0
TULOT	1 032	0	0	0		0
NETTOMENO	-175 201	0	-28 286	0	-150	0
Lukio						
MENOT	-721 435	-723 840	-682 226	-817 390	-682 033	-817 390
TULOT	22 620	12 000	6 106	12 000	4 061	12 000
NETTOMENO	-698 816	-711 840	-676 120	-805 390	-677972	-805 390
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut						
MENOT	-6 943 766	-6 938 400	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 875 090
TULOT	164 413	116 000	90 819	125 090	295 875	125 090
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725	-6 750 000	-6 497 439	-6 750 000

VASTUUALUE: Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Vastuualueen tavoitteita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden asiakaslähtöisyys, toiminnan yhteisöllinen kehittäminen ja seutukunnallinen yhteistyö. Painopistealueita ovat toiminnan monipuolisuus, ajanmukaisuus, tasokkuus, saavutettavuus, toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista kurssitoimintaa ja kuvataiteen taiteen perusopetusta Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella. Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut. Liikunnan toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli. Nuorisopalvelut vastaavat Kemijärven nuorisotyön palveluiden järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut.	Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima. Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti.	Opetustunnit Osallistujamäärät Tilaisuuksien määrät Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden tapaamiset.	Opetustunnit, osallistujat ja tilaisuuksien määrät ilm. tunnuslukutaulukossa. Kansalaisopiston Kaamosseminaarissa (1) ja opistopiirin kokouksissa (4) kehitetään yhteistyötä. Kirjasto: Kaksi asiakasraatia järjestetty, sekä pidetty kaksi asiakaskyselyä. Kulttuuri: Maakunnallinen kulttuurialan toimijoiden yhteistyöverkosto (MAKU)- tapaamiset. (2) Liikunta: urheiluseurojen kanssa vuosittainen

			tapaaminen. Musiikkiopisto: Yhteistyötä lähialueen opistojen kanssa. Nuorten ja päättäjien – tapaamiset (3). Toiminnan suunnittelutapaamiset (3) kolmannen sektorin kanssa
2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Päätetään hyvinvoinnin koordinoinnista ja laaditaan vuosisuunnitelma toiminnan pohjaksi.	Toteutunut / ei toteutunut	Laaja hyvinvointi - suunnitelma hyväksyttiin keväällä 2018.
3. Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja – pisteiden kartoituksen kautta.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset	Kartoitus tehty musiikki- ja kansalaisopistossa sekä liikuntapuolella ja tarpeelliset muutokset tehty. Kulttuurikeskuksessa kartoitus tehdään helmikuussa 2019.
4. Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO)	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin liittyvät koulutukset TPO opetussuunnitelma 2018	Kirjaston henkilökuntaa koulutettu uusien laitteiden ja ohjelmien käytössä. Kansalais- sekä musiikkiopiston: uudet opetussuunnitelmat käyttöön 1.8.2018
5. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluverkko	Selvitys palveluverkosta ja palveluista vuoden 2018 aikana valtuustolle	Valtuuston päätökset eilakisäateisistä palveluista ja palveluverkosta	Palveluverkkoselvitys annettu ja käsittelyssä keväällä 2019.
Lautakunta			
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut.	Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen tarjoamat palvelut Musiikkiopiston opetusaineet ja Lapin alueen nuoris-orkesteri -hanke. Kansalaisopiston kurssit.	Asiakasmäärät Tilaisuuksien lukumäärä Kurssien lukumäärä Toteutuneet hankkeet	Tilastot löytyvät tunnuslukutaulukosta. Kansalaisopisto: Muuttajat mukaan – hanke, Opintoseteli – avustus 2018 Musiikkiopisto: Hanke Improvisaatio instrumenttipedagogiikassa alkoi syksyllä ja jatkuu

			2019 loppuun. Nuoret: Liikuttaja tsemppaa liikkeelle – hanke 2018 Etsivä nuorisotyö 2018 Harrastustoiminnan tukeminen 31.5.2018. Kulttuuri: Kulttuurilla hyvinvointia kyliin –hanke 2018. Kirjasto: Kirjastotila muutoksessa ja sen jatkohanke päätyivät. Pidetty asiakasraateja, ostettu laitteita. Liikunta: Liikunnallinen elämäntapahanke yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.
Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen	Hankkeiden avulla lisäresursseja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Musiikkiopiston alennetut lukukausimaksut sos.perustein haettavissa. Kansalaisopiston alennetut kurssimaksut hankekursseilla.	Myönnettyt hankerahoitukset. Toteutunut/ei toteutunut. Toteutunut/ei toteutunut.	Etsivä nuorisotyö 2019 Harrastustoiminnan tukeminen 31.5.2019 Toteutunut. Toteutunut.
2. Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja -pisteiden kartoituksen kautta. Työhyvinvointia lisäävät kurssit. TYHY-päivät.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset. Toteutuneet kurssit. Toteutuneet päivät.	Kartoitus tehty musiikki- ja kansalaisopistossa sekä liikuntapuolella ja tarpeelliset muutokset tehty. Kulttuurikeskuksessa kartoitus tehdään helmikuussa 2019. Kansalaisopisto on järjestänyt työhyvinvointiin liittyviä kursseja ja luentoja, joihin opiston opettajat voivat osallistua tietyin rajoituksin. TYHY-päivät on pidetty.
3. Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin	Musiikkiopisto: Etäopetuslaitteistot hankittiin Kemijärven ja

	ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO). Kirjastotila muutoksessa -hanke. Musiikkiopiston etäopetuslaitteiston uudistaminen -hanke. Uusiin hankkeisiin haetaan rahoitusta.	liittyvät koulutukset. Myönnetyt hankerahoitukset. TPO opetussuunnitelma 2018	Savukosken toimipisteisiin OPH-hankerahoituksella (9 000 €). Uusi hanke Improvisaatio instrumenttipedagogiikassa (8 000 €) alkoi syksyllä ja jatkuu 2019 loppuun. Kirjasto: Kirjastotila muutoksessa hanke (300 €) loppui. Kirjastotila muutoksessa –jatkohanke sai hankerahaa 14 560 €. Ostettiin laitteita: palautus/lainausautomaatti, digitointilaitteita. Koulutettiin henkilökuntaa niiden käytössä. TPO hyväksytty kansalais- ja musiikkiopistolle.
--	--	--	---

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12	TS 2019	TS 2020
Kansalaisopiston opetustunnit:						
yhteensä	8 373	7 950	8 400	7 947	8 400	8 400
Kemijärvi	6 395	6 155	6 500	5 987	6 500	6 500
Pelkosenniemi	1 314	1 283	1 300	1 195	1 300	1 300
Savukoski	664	512	600	765	600	600
Kansalaisopiston kurssiopiskelijat	3 944	3 898	4 200	4 326	4 200	4 200
Kansalaisopiston toimintakate € / asukas	40	40	40	39	39	39
Kansalaisop. tuntihinta €, netto	22	23,38	30	21	25	25
Musiikkiopiston opetustuntimäärä: yhteensä	9 268	9 420	9 550	9 575	9 550	9 550
Kemijärvi	6 437	6 464	6 580	6 537	6 580	6 580
Pelkosenniemi	602	668	610	637	610	610
Savukoski	645	616	610	631	610	610
Salla	1 584	1 672	1 750	1 769	1 750	1 750
Musiikkiopiston oppilasmäärä	286	333	330	284	330	330
Musiikkiopiston toimintakate € / asukas*	-45,2	-46,22	-48,2	-48,2	-48,2	-48,2
Musiikkiopiston tuntihinta €, netto*	-22,3	-25,26	-28,4	-20,07	-28,4	-28,4
Kirjastoaineiston hankinnat, kpl	2 324	2 344	2 400	1 571	1 600	1 600
Kirjaston lainaukset, kpl / asukas	13,4	14	15	ei vielä tiedossa	15	15
Kirjaston käyntikerrat	60 368	48 477	60 000	51 448	50 000	50 000

Kirjaston verkkokäyntikerrat	18 050	16 794	20 000	16 265	20 000	20 000
Kirjastossa järj. tapahtumat / osallistujat	20/1 300	36/1 383	20/1 100	57/1 320	20/1 100	20/1 100
Kirjastotilojen muu kuin kirjaston käyttö, kpl	-	-	-	139	140	140
Liikuntahallin käyntitunnit 2017 *v. 2018 alkaen liikuntahallin kävijämäärä	4 745	3 356	3 500	*45 713	45 000	45 000
Uimahallin käyntikerrat	71 181	71 522	75 000	63 950	75 000	75 000
Nuorisotapahtumien määrä	59	64	50	94	50	50
Nuorisotilojen kävijämäärä	6 528	6 511	6 500	6 716	6 500	6 500
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut hlöt mies / nainen	65	73, 50/23	70	61, 37/24	57, 35/20	55, 30/15
Kulttuuritilaisuuksien määrä	116	140	130	175	170	170
Kulttuurikeskuksen salin ja kahvion varaukset	400	406	400	304	300	300
Kulttuurikeskuksen salin ja kahvion tilaisuuksien osallistujamäärä *kävijämäärän laskutapaa tarkennettu v. 2018 alusta	30 000	28 000	28 000	*16 213	16 500	16 500

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Musiikkiopiston ikkunoiden peruskorjaus on kesken ja toteutunee keväällä 2018.

Uimahalli Poukaman peruskorjaus ei toteudu v. 2018.

Kulttuuripalveluissa on aloittanut Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hankkeen hanketyöntekijä 15.1.-16.9.2018. Hanketyöntekijän työpiste on nuorisopalvelujen yläkerrassa.

Kirjastoon hankitaan lainaus/palautusautomaatti. Kirjaston kalusteita uusitaan. Kirjastonjohtajan viransijaisuus päättyy 31.10.2018.

Toteutuma 31.12.

Kansalaisopisto: Kansalaisopiston rehtorin virka täytettiin sisäisellä siirrolla 1.12.2018.

Kirjasto: Kirjastonjohtaja irtisanoutui 1.11.2018 alkaen. Kirjastonhoitajan nimeke muutettiin johtavaksi kirjastonhoitajaksi ja kirjastonjohtajan vastuu siirrettiin kansalaisopiston rehtorille. Kirjastonhoitajan toistaiseksi voimassaolevaan toimeen ei saatu KH:lta täyttölupaa kesken olevan palveluverkkoselvityksen vuoksi.

Kulttuuripalvelut: Määräaikaisena kulttuuriohjaajan toiminut työntekijä siirtyi takaisin musiikkiopistolle omaan virkaansa. Kulttuuriohjaan toimi täytettiin sisäisenä siirtona 1.8.2018 alkaen. Vahtimestari siirtyi eläkkeelle 1.10.2018 alkaen, tointa ei täytetty. Tehtävät jaettiin työntekijöiden kesken.

Liikuntapalvelut: Uimahallin peruskorjaus peruttiin. Uimahallin kassapalveluiden yrittäjäsopimus päättyi 31.5. ja kassapalvelut palasivat kaupungin toimintaan.

Musiikkiopisto: Musiikkiopiston ikkunaremontti on kesken. Jatkunee vuonna 2019.

Nuorisopalvelut: Liikuntahallin nuorisotila purettiin, biljardipöytä, kaksi televisiota, pingispöytä ja sohvakalusto jätettiin palvelemaan liikuntahallin kävijöitä. Liikuntahallin liikuntavälinevarastossa on nuorisopalvelujen Liikuttaja tsemppaa liikkeelle -hankkeen hankkimia liikuntavälineitä. Välineitä annetaan kerhotoiminnan käyttöön. Oppisopimusopiskelija aloitti nuoriso- ja yhteisöohjaajaopinnot 1.8.2018 – 31.7.2020. Liikuttaja hankkeen työntekijän toimipiste 1.6. – 31.12.2018 sijaitsi nuorisopalvelujen yhteydessä.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Kansalaisopisto: Muuttajat mukaan 3 – hanke 2018 (OPH, 9 000 €). Opintoseteliavustusta haetaan keväällä 2018. Haetaan myös muita keväällä avautuvia hankerahoituksia.

Kirjastopalvelut: Kirjasto muutoksessa -hanke (300 €) ja sen jatkohanke (14 560 €) ovat käynnissä vuoden 2018. Asiakasraadit kutsutaan koolle. Asiakaskyselyssä (marraskuu 2017) ehdotettuihin toimenpiteisiin ryhdytään budjetin puitteissa. Kirjaston lainaus- ja palautus joudutaan laittamaan kiinni kirjastojärjestelmän päivityksen vuoksi keväällä (5 päivää). Verkkokirjasto muuttuu Finnaksi (Kansalliskirjaston toimittama sovellus). Henkilöstön koulutukseen pääsyä tuetaan järjestämällä verkkokoulutuksia.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hanke (OKM) lisää kulttuurin saatavuutta kaupunkikeskuksen ulkopuolella. Lastenkulttuurin kärkihankkeeseen (OKM) sisältyvä kerhotoiminta jatkuu Isokylän koululla kevätlukukaudella. Kulttuurikeskuksessa järjestettävien tilaisuuksien lisäksi kulttuuritapahtumia ja -toimintaa viedään kouluille, vammaisten ja vanhusten palveluihin.

Liikuntapalvelut: Liikuntahalliin on tulossa yrittäjävetoinen toiminnallinen kuntosali. Toiminta laajentaa edelleen kaupungin jo varsin laajaa liikunnan tarjontaa sekä ryhmille että yksilöille.

Musiikkiopisto toimii Suomen Akatemian rahoittamassa ja Taideyliopiston koordinoimassa kuusivuotisessa, monitieteisessä ARTSEQUAL -tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää taidekasvatusta tasa-arvoperusteisesti. Musiikkiopisto on verkostoitunut elokuussa 2016 valtakunnalliseen Taideyliopiston koordinoimaan monivaiheiseen SÄPE sävellyspedagogiikkahankkeeseen. OPH-hankerahoitukset 2017-2018: Lapin alueen nuorisoorkesteri (yhteishanke Lapin (koord.) ja Meri-Lapin musiikkiopistojen kanssa, yht. 9000 €) ja Etäopetuslaitteiston uudistaminen (9000 €), toteutuvat suunnitelman mukaisesti vuoden 2018 aikana. Uusia hankerahoituksia haetaan maaliskuu-toukokuussa Opetushallitukselta. Taiteen perusopetuksen uusi oppilaitoskohtainen OPS valmistuu keväällä 2018 ja tulee voimaan 1.8.2018 valtakunnallisen TPO OPS:in 2017 linjausten mukaisesti.

Nuorisopalvelut huolehtii nuorisolain toteuttamisesta Kemijärven kaupungissa. Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, osallisuutta edistävän toiminnan tukeminen (nuorisovaltuusto), järjestötyö, kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö, nuorisotiedotus (vertaistiedottajat), ehkäisevä ja erityisnuorisotyö sekä etsivä nuorisotyö.

Lapin Aluehallintovirasto on myöntänyt valtionavustusta vuodelle 2018 etsivän nuorisotyön toteuttamiseen (40 500 €) 1,5 etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen. Hankerahoitusta on haettu liikunnalliseen nuorisotyöhön ja nuorten loma-aikojen päiväleiritoimintaan. Hankerahoituksella kehitetään nuorille suunnattuja palveluja.

Toteutuma 31.12.

Kansalaisopisto: Muuttajat mukaan III –hanke ja opintoseteliavustushanke toteutuivat. Yhteistyössä eri kansalaisopistojen kanssa saatiin avustuspäätökset kahteen eri hankkeeseen (Aikuisten perustaitojen vahvistamiseen ja digitaalisten taitojen vahvistamiseen), hankkeita hallinnoi Tornion kansalaisopisto. Kemijärven osuus hankerahoituksesta on n. 31 000 euroa.

Musiikkiopisto: Nuorisoorkesteri toteutui suunnitellusti. Etäopetuslaitteisto uusittiin Kemijärven ja Savukosken opetuspisteissä syksyllä 2018. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018. Kesällä saatiin hankerahaa 8 000 euroa Improvisointi Instrumenttipedagogiikassa hankkeeseen.

Kirjastopalvelut: Kirjasto muutoksessa -hanke (300 €) ja sen jatkohanke (14 560 €) on saatettu loppuun. Asiakasraateja pidettu 2 kappaletta. Verkkokirjasto lapinkirjasto.finna.fi otettiin käyttöön 19.6.2018. Henkilöstö osallistunut koulutuksiin yht. 26 htp.

Liikuntapalvelut: Liikuntahallilla on aloittanut yrittäjävetoinen toiminnallinen kuntosali.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurilla hyvinvointia kyliin –hankerahalla voitiin palkata työntekijä järjestämään kulttuuritapahtumia yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Hankkeessa oli mukana myös Pelkosenniemi ja Salla.

Nuorisopalvelut: Liikuttaja Tsemppaa liikkeelle – liikunnallinen nuorisotyöhanke 6 000 € (AVI) ajalle 1.6. – 31.12.2018, hankkeessa oli työntekijä 50 %:n työajalla. Pienelle hankerahalla saatiin käynnistettyä uusia toimintamuotoja mm. merenneitokoulu (toimintaa jatkaa Kaiku), liikunnalliset Supersunnuntait (toimintaa jatkaa ELO ry. erityislusten omaiset), lisäksi hankerahalla hankittiin pelivälineitä liikuntahallin kerhotoiminnan käyttöön. Lasten päiväleiritoiminnan järjestämiseen saatiin AVI:ta 6 600 €, hankerahalla toteutettiin kesä- ja syyslomaleirit. Rahaa voidaan vielä käyttää talvilomaleirin järjestämiseen vuonna 2019. Etsivä nuorisotyö –hankerahoitus 40 500 € (AVI) . 2018 saatiin käyttää 1,5 etsivän palkkaukseen.

Tilapäisesti suurempi henkilöstöresurssi mahdollisti panostamisen tapahtumien järjestelyihin (94 kpl) lapsille ja nuorille. Nuorisotila ”Kämpä” pidettiin edelleen avoinna 5 päivän viikossa, heinäkuun suljettuna. Nuoret ja päättäjät -keskustelutilaisuus 26.4.,tilaisuuden etenemissuunnitelmasta toteutettiin mm. harrastemessut sekä Vertaistiedottaja -toimintaa on jatkettu ja kehitetty, tiedottamista laajennettu sosiaaliseen mediaan.

6. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-3 845 460	-3 870 400	24 940	0,6
TULOT	640 250	713 150	-72 900	11,4
NETTOMENO	-3 205 210	-3 157 250	-47 960	-1,5

7. Vastuualueen käyttötalous

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2 018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	120 377	155 780	132 577	141 530	153 839	141 530
Maksutuotot	353 400	383 640	351 242	392 800	352 830	392 800
Tuet ja avustukset	102969	68750	79 564	136500	175 392	136 500
Muut toimintatuotot	45 768	32 080	43 778	42 320	49 033	42 320
TOIMINTATUOTOT	622 515	640 250	607 151	713 150	731 093	713 150
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 721 700	-1 777 470	-1 810 146	-1 739 610	-1 754 227	-1 739 610
Palvelujen ostot	-294 324	-268 860	-302 494	-290 520	-249 851	-290 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114 456	-96 820	-113 155	-106 270	-115 343	-106 270
Avustukset	-158 373	-166 000	-163 837	-156 290	-148 780	-156 290
Muut toimintakulut	-1 551 971	-1 536 310	-1 541 950	-1 577 710	-1 580 639	-1 577 710
TOIMINTAKULUT	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-3 870 400
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421	-3 157 250	-3 117 747	-3 157 250

Kulttuuri- ja vapaa- ajanpalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Kansalaisopisto						
MENOT	-545 868	-590 800	-610 843	-641 940	-602 978	-641 940
TULOT	173 324	213 000	180 267	230 100	194 676	230 100
NETTOMENO	-372 544	-377 800	-430 216	-411 840	-408 302	-411 840
Musiikkiopisto						
MENOT	-750 160	-785 120	-754 355	-738 580	-719 301	-738 580
TULOT	106 237	142 790	119 101	140 600	132 264	140 600
NETTOMENO	-643 923	-642 330	-635 254	-597 980	-587 037	-597 980
Kulttuuripalvelut						
MENOT	-277 273	-282 290	-300 008	-315 840	-341 218	-315 840
TULOT	27 841	20 200	24 699	59 200	61 356	59 200
NETTOMENO	-249 432	-262 090	-275 309	-256 640	-279 862	-256 640
Kirjastopalvelut						
MENOT	-506 847	-488 430	-526 584	-506 530	-507 612	-506 530
TULOT	25 398	21 560	29 046	23 500	15 440	23 500
NETTOMENO	-481 449	-466 870	-497 538	-483 030	-492 172	-483 030
Nuorisopalvelut						
MENOT	-272 074	-261 340	-267 890	-290 370	-277 437	-290 370
TULOT	75 933	57 250	54 155	63 000	117 617	63 000
NETTOMENO	-196 141	-204 090	-213 734	-227 370	-159 820	-227 370
Liikuntapalvelut						
MENOT	-1 488 601	-1 437 480	-1 472 263	-1 377 140	-1 400 295	-1 377 140
TULOT	213 781	185 450	199 892	196 750	209 739	196 750
NETTOMENO	-1 274 820	-1 252 030	-1 272 370	-1 180 390	-1 190 555	-1 180 390
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteensä						
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-3 870 400
TULOT	622 515	640 250	607 161	713 150	731 093	713 150
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421	-3 157 250	-3 117 747	-3 157 250

VASTUUALUE: Perhepalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystilitt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Palveluiden tuottaminen lakisääteisesti (määräajat ja prosessi)	Riittävä resurssointi	Määräaikojen toteutuminen Asiakasmäärät/työntekijä	Palvelut on tuotettu lakisääteisissä määräajoissa
Perheiden palveluiden palveluohjauksen kehittäminen	Osallistuminen Lape-hankeeseen Palveluohjauksen mallintaminen	Palveluohjaus on otettu käyttöön	Palveluohjaus on aloitettu 3.9.2018
Aikuissosiaalityön kehittäminen	Välivuokrausasiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit sosiaalityöntekijän ja asumispalveluohjaajan yhteistyönä	Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit Välivuokrauksen nettokustannukset	15 13835
Lapsilla, nuorilla ja perheillä on mahdollisuus saada helposti tukea arkeen	Tiedottaminen palveluista Sähköisten palveluiden kehittäminen Perheiden palveluiden palveluohjauksella käytössä yksi numero Apua tarvitseva perhe voi kutsua perhetyöntekijän kotikäynnille ilman asiakkuutta tai palvelutarpeen arviointia	Lastensuojeluasiakkaiden määrä Lapsiperheiden palveluiden asiakkaiden määrä	61 53
Asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen	Palveluilla on käytössä asiakkaan osallistamisen ja	Asiakaspalaute	Roidu käytössä

	kuulemisen toimintamalli		
	Siirtyminen osallistavaan kirjaamiseen	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut osittain
Uusien menetelmien käyttöönotto aikuissosiaalityössä	Osallistuminen Osallistava sosiaaliturva- kokeiluhankkeeseen Avain-mittarin käyttöönotto	Avain-mittariarviointien lukumäärä	14

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12	TS 2019	TS 2020
Lastensuojeluilmoitukset	71	146	100	207	100	100
Lastensuojeluasiakkaat	62	67	65	61	60	55
Sijoitetut lapset (huostassa olevat)	17 (8)	18 (7)	17 (7)	20 (8)	17 (7)	17 (7)
Lapsiperheiden palveluiden asiakkaat (alle 18v.)	24	43	40	53	45	50

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sosiaalihuoltolain (2015) muutoksen myötä lapsiperheille on järjestetty palveluita (mm. tukiperhe, tukihenkilö ja perhetyö) ilman lastensuojeluasiakkuutta. Tavoitteena on ollut lastensuojeluasiakkuuksien väheneminen ja asiakkuuksien painopisteen siirtyminen lapsiperheiden palveluihin. Lapsiperheiden palveluiden järjestämistä sosiaalihuoltolain mukaisesti kehitetään edelleen.

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi. 1.1.2018 alkaen sosiaalipäivystys on järjestettävä myös virka-ajan ulkopuolella siten, että asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan sosiaalipäivystykseen. Tavoitteena on että Lapin alueella on yhteinen sosiaalipäivystyksen etupäivystys, joka vastaanottaa asiakkaiden puhelut.

Sosiaalihuollon ammattihenkilölain siirtymäaika päättyy 30.6.2018. Siirtymäajan jälkeen kaikkien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tulee olla rekisteröitynä Valviran ylläpitämään ammattihenkilörekisteriin. Ammattihenkilölain myötä sosiaalihuollon ammattihenkilöt tulevat ohjauksen ja valvonnan piiriin.

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen tallentamisen Kanta-palveluihin voi aloittaa v.2018. Kanta-palveluihin siirtymisestä ei ole vielä Kemijärven osalta tehty päätöstä mutta siirtymisen valmistaudutaan. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat tulee tallentaa Kanta-palveluihin viimeistään v.2020.

Talous- ja velkaneuvonta päättyy kunnan järjestämänä vuoden 2018 lopussa.

Toteutuma 31.12.

Lastensuojeluasiakkaiden määrä on kääntynyt laskuun ja vastaavasti lapsiperheiden palveluiden asiakkuuksien määrä on noussut. Erilaisia ryhmäpalveluita on järjestetty perheohjaajan ja koulukuraattorin yhteistyönä. Lapsiperheiden palveluissa asiakkaiden tilanteet ovat moninaistuneet ja haasteena on ollut riittävien tukitoimien ja palveluiden järjestäminen.

Kemijärven kaupunki on liittynyt Lapin sosiaalipäivystykseen 3.4.2018. Lapin sosiaalipäivystyksen tuottaa Rovaniemen kaupunki. Lapin sosiaalipäivystys vastaa sosiaalipäivystyksen etupäivystyksestä virka-ajan ulkopuolella. Asiakas voi ottaa suoraan yhteyttä sosiaalipäivystykseen myös virka-ajan ulkopuolella. Virka-aikainen sosiaalipäivystys on järjestetty kunnan omana toimintana. Virka-aikaisen sosiaalipäivystyksen järjestämisestä on tehty yhteistyösopimus Savukosken ja Pelkosenniemen kuntien kanssa.

Kaikki perhepalveluissa työskentelevät sosiaalihuollon ammattihenkilöt ovat olleet 30.6.2018 rekisteröitynä ammattihenkilörekisteriin (JulkiSuosikki).

Kirjaamisen osalta on valmistauduttu sosiaalihuollon Kanta-siirtoon. On otettu käyttöön kirjaaminen sosiaalihuollon palvelutehtävittäin siltä osin kuin nykyinen käytettävissä oleva asiakastietojärjestelmä sen mahdollistaa. Ennen Kantaan siirtymistä asiakastietojärjestelmä tulee muuttumaan.

Talous- ja velkaneuvonta siirtyy edunvalvonta- ja oikeusapupiiriin 1.1.2019. Talous- ja velkaneuvonta on jatkossa tarjolla lähipalveluna Kemijärvellä.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Perhepalveluista aikuissosiaalityö osallistuu STM:n ja THL:n osallistavan sosiaaliturvan kokeilu-hankkeeseen. Hankkeessa kehitetään aikuissosiaalityötä ja otetaan käyttöön osallistavan sosiaaliturvan-malli. Tavoitteena on tuoda esille ja poistaa haasteita, jotka estävät asiakkaan tilanteen eteenpäin menemistä.

Lapsiperheiden palveluissa kehitetään palveluohjausta yhdessä Lape-hankkeen kanssa. Palveluohjauksen avulla on tavoitteena varhentaa perheiden avunsaantia vaikeissa elämäntilanteissa. Vuonna 2017 käynnistyneitä ryhmäpalveluita jatketaan. Neuvolan ja perhesosiaalityön yhteistyönä perheohjaaja ja terveydenhoitaja tapaavat ensi kertaa vanhemmaksi tulevat ennen lapsen syntymää ja lapsen syntymän jälkeen.

Toteutuma 31.12.

Osallistavan sosiaaliturvan kokeilussa on luotu osallistavan sosiaaliturvan -malli. Mallissa olennaisena osana ovat kaikille avoimet asukastuvat. Kokeilun puitteissa asukastupia on avattu keskustaan ja Joutsijärvelle.

Palveluohjaus on aloittanut 3.9.2018. Palveluohjauspuhelin on avoinna arkisin klo 9-11.30. Palveluohjaajat ovat käyneet aktiivisesti tiedottamassa palvelusta yhteistyökumppaneille. Ryhmäpalveluita on järjestetty tarpeen mukaan erityisesti perheohjaajan ja koulukuraattorin yhteistyönä. Perheohjaajan ja terveydenhoitajan yhteistapaamiset ensi kertaa vanhemmiksi tulevien osalta toteutuivat kymmenen kertaa lapsen syntymän jälkeen. Ennen lapsen syntymään tapaamiset eivät vielä toteutuneet.

6. Määrärahat

Perhepalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-1 808 880	-1 625 000	-183 880	-10,2
TULOT	205 900	155 000	50 900	-24,7
NETTOMENO	-1 602 980	-1 470 000	-132 980	-8,3

7. Vastuualueen käyttötalous

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	28 282	20 900	33 678	22 000	29 408	22 000
Maksutuotot	36 910	28 000	37 549	33 000	46 696	33 000
Tuet ja avustukset	239 650	55 000	76888	0	86 124	0
Muut toimintatuotot	31 347	102 000	105 664	100 000	137 806	100 000
TOIMINTATUOTOT	336 190	205 900	253 879	155 000	300 034	155 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-448 522	-492 110	-440 021	-409 880	-529 209	-409 880
Palvelujen ostot	-1 371 891	-981 110	-1 025 351	-967 370	-1 799 153	-967 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 983	-1 200	-3 323	-3 130	-7 125	-3 130
Avustukset	-669 690	-205 000	-139 909	-85 000	-73 309	-85 000
Muut toimintakulut	-44 850	-129 460	-132 072	-159 620	-202 974	-159 620
TOIMINTAKULUT	-2 537 937	-1 808 880	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 625 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 201 747	-1 602 980	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 470 000

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Aikuissosiaalityö ja välivuokrausannot						
MENOT	-76 675	-239 630	-265 311	-265 150	-450 971	-265 150
TULOT	13 948	100 000	90 030	100 000	205 383	100 000
NETTOMENO	-62 727	-139 630	-172 281	-165 150	-245 588	-165 150
Perhesosiaalityö sekä lasten ja perheiden palvelut						
MENOT	-1 748 443	-1 340 300	-1 311 985	-1 251 340	-2 073 438	-1 251 340
TULOT	36 910	28 000	39 518	33 000	63 976	33 000
NETTOMENO	-1 711 533	-1 312 300	-1 271 367	-1 218 340	-2 009 462	-1 218 340
Talous- ja velkaneuvonta						
MENOT	-47 965	-28 950	-28 471	-28 510	-23 565	-28 510
TULOT	15 284	20 900	30 370	22 000	23 120	22 000
NETTOMENO	-32 681	-8 050	1899	-6 510	-445	-6 510
Toimeentulotuki						
MENOT	-664 853	-200 000	-134 909	-80 000	-63 795	-80 000
TULOT	270 048	57 000	90 861	0	7 555	0
NETTOMENO	-394 806	-143 000	-44 048	-80 000	-56 240	-80 000
Perhepalvelut yhteensä						
MENOT	-2 537 937	-1 808 880	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 625 000
TULOT	336 190	205 900	253 879	155 000	300 034	155 000
NETTOMENO	-2 201 747	-1 602 980	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 470 000

VASTUUALUE: Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystenhuollon palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, akuuttiosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehuolto, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon sekä terveystalvontta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Optimoidaan terveydenhuollon henkilöstön työnjako siten, että oikeita palveluja on riittävästi tarjolla oikea-aikaisesti	Hoitoon pääsy, jonot (jonojen pituus)	Toteutunut Kiireetön hoito 1-3 vk
Akuuttiosaston toiminnan sopeuttaminen tarpeeseen	Pitkäaikaishoidon vähentäminen Luhtavillan toiminnan hyödyntäminen Akuuttihoitojaksojen hoitoaikojen lyhentäminen Kotiuttamistiimin hyödyntäminen	Sairaansijamäärä lkm Kuormitus % Hoitopäivät lkm	Ss 40/35 80,3 % 11 575 hpv
Hammashuollon uuden ohjelmiston käyttöönotto	Hankinta, koulutus	Käyttöönotto	Otettu käyttöön
Rakenteinen kirjaaminen akuuttiosastolla	Koulutus Kirjaamisen laajentaminen	Rakenteisen kirjaamisen osuus potilaista %	100%
Turvallinen lääkehoito	Lääkehoitosuunnitelmien päivittäminen Lääkehoitosuunnitelmien perehdyttäminen Akuuttiosastolle uuden lääkejakeluhuoneen remontointi LääkeTablettien	Haipro-ohjelmasta lääkevirheiden osuus %/lkm Voimassa olevat lääkehoidon luvat	42,5/ 91 Lääkehoidon luvat poikkeuksia lukuun ottamatta voimassa

	käyttöönotto akuuttiosastolla Koulutuksessa Mediecon käyttöönotto Lupakäytänteiden tarkistus		
Fysioterapeuttien akuuttivastaanoton tehostaminen	Potilaiden ohjaus	Käyntilukumäärä	Tilastoista ei saa luotettavaa tietoa
Neuvolassa ryhmäperhevalmennuksen aloittaminen	Toiminnan informointi (mm facebook-sivut) ja aloittaminen	Toteutunut lkm/v	2 ryhmää/ 16 henkilöä
Kotisairaanhoidon/tehostetun palveluasumisen lääkäripalvelujen optimointi ja kehittäminen	Palveluyksikköjen arviointi Yhteistyö kotisairaanhoidon kanssa Resurssien jakaminen	Arvio käytetty työaika/yksikkö Käyntilukumäärät	Kotihoidon lääkärin kokonaistyöaika 0,4 henkilötyövuotta, käynneistä ei vielä luotettavaa tilastoa

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12	TS 2019	TS 2020
Lääkäreiden vastaanottokäynnit/ päivystysajan käynnit	13198/ 4535	13205/ 4182	13000/ 4200	11 985/ 3980	13000/ 4200	13000/ 4200
Hoitopäivät/kuormitus (akuuttiosasto)	20579/ 94%	18370/ 84%	13000/ 85%	11 575/ 80,3 %	13000/ 85%	13000/ 85%
Somaattinen esh- käyttö hvp/avokäynnit	4418/ 10067	4082/ 10793	4100/ 11000	4070/ 11 231	4100/ 11000	4100/ 11000
Mielenterveys esh	2411/613	2074/861	2100/900	1697/991	2100/900	2100/900

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ikäihmisten palvelurakenteessa on tehty/tehdään selkeää rakennemuutosta laitoshoidon purkaen. Tehostetun palveluasumisen osuus on selkeästi lisääntynyt. Terveystieteiden osalta tehostettu palveluasuminen on osa avoterveydenhuoltoa. Joustava palveluiden tuottaminen näihin yksiköihin on tärkeää ja toimintamalli luodaan vuoden 2018 aikana.

Laitoshoidon purkamisen myötä sairaalaan jää vain yksi osasto, akuuttiosasto, jonka paikkaluku alkuarvion mukaan on 40. Osastolla on edelleen pitkäaikaislaitoshoitopaikkoja. Akuuttihoitoon sairaansijatarve on n 20 sairaansijaa. Akuuttihoitojen hoitajaksoissa pyritään mahdollisimman lyhyeen hoitoaikaan hyödyntäen kotihoitoa, kotiutustiimiä ja intervallihoidoyksikköä. Yhdistetyn osaston henkilöstötarve optimoidaan tarpeeseen, mikä voi tarkoittaa henkilöstön sijoittamista muuhun toimintaan.

Avoterveydenhuollon henkilöstömäärä ja rakenne suunnitellaan ja sijoitetaan kysynnän ja tarpeen mukaan.

Lääkärityövoiman täyttöasteeksi on suunniteltu 8,5 henkilötyövuotta. Viikonloppupäivystykset

tehdään ilman vapaa-aikakorvauksia paikallisella sopimuksella jotta virkatyöaikainen toiminta saadaan tehokkaaksi ja hoitoon pääsy asetusten mukaiseksi. Lääkäreiden eläköitymiseen varaudutaan tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja koulutuksella. Haasteena on kokeneiden lääkäreiden määrän selkeä väheneminen kesällä 2018.

Toteutuma 31.12.

Vuodeosaston sairaansijamäärä laskettiin syksyllä 35:een sairaansijaan.

Päivystyksen virkatyöajan ulkopuolisen ajan käyntien vähenemisen takia sairaanhoitajaresurssia vähennettiin päivystyksestä yhteistyössä vuodeosaston kanssa marraskuussa. Toimintaa kehitetään ja arvioidaan jatkuvasti ja se liittyy myös muuhun toiminnan resurssointiin.

Lääkärityövoimassa oli vajautta syys-joulukuussa mikä yhdessä muiden muutosten kanssa näkyi mm vähentyneinä vastaanottokäynteinä.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Laitoshoitopaikkoja vähennetään edelleen hyödyntäen kotihoitoa ja tehostettua palveluasumista. Kotihoidon osaamista lisätään terveydenhoidon osalta mm sisäisellä koulutuksella. Kotiuttamistiimin, kotihoidon ja akuuttiosaston yhteistyötä tehostetaan, varsinkin kun tehostettu palveluasuminen siirtyy pitkälti yksityisille palveluntuottajille.

Terveydenhuollon toiminnasta yksityisissä sosiaalihuollon toimintayksiköissä (mm Tunturila, Espera, Attendo) vastaa kaupunki. Lääkäripalvelut tuotetaan kaikkiin yksiköihin tasapuolisesti riippuen ko yksikön toiminnasta. Terveydenhuollon toiminta koordinoidaan kotihoidosta käsin. Toimintaa kehitetään yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa siten että lukuun ottamatta akuuttia sairaalahoitoa, hoito voidaan järjestää asukkaan omassa hoitopaikassa.

Erikoissairaanhoidon kustannusten/käytön kasvua hillitään terveystieteiden hoidon ja diagnostiikan kehittämisellä ja jalkauttamalla erikoissairaanhoitoa omaan terveystieteiden keskukseseen. Erikoissairaanhoidon jalkautuminen terveydenhuoltolain hengessä ei kuitenkaan ole lähtenyt liikkeelle. Lapponia hankkii itse erikoislääkäreiden palvelut paikkakunnalle. Tämä tehostaa huomattavasti terveystieteiden toimintaa.

Paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palveluiden koordinointi yhdessä muiden toimijoiden kanssa on edelleen kehittämisen alla. Kokemuksen myötä haetaan hyviä käytännön toimintamalleja. Palveluohjauksella on keskeinen rooli erityisesti ikäihmisten ja vammaisten osalta.

Toiminnassa ja sen kehittämisessä huomioidaan tuleva Sote- ja maakuntauudistus.

Toteutuma 31.12.

Vuodeosastolla oli edelleen keskimäärin 5 potilasta odottamassa tehostettua palveluasumista. Pitkäaikaislaitospäätöksiä tehtiin vain poikkeustapauksissa. Yksityisten hoivapalveluja tuottavien yritysten kanssa tehtiin yhteistyötä sopivien terveydenhuollon palvelujen kehittämiseksi tarvetta vastaavaksi. Keväällä tarvittu terveydenhuollon lisätuki väheni selkeästi syksyn aikana.

Paljon palveluita käyttävien asiakkaiden tueksi eri toimialoilla kehitettiin/suunniteltiin palveluohjausta. Keskitetty palveluohjaus/neuvonta ei ole vielä toteutunut.

Erikoissairaanhoidon käytössä oli normaalia vuosittaista vaihtelua lukuun ottamatta kirurgian käyttö joka lisääntyi keskussairaalassa selkeästi. Käyttökustannukset nousivat jonkin verran edellisestä vuodesta. Lapponian oma diagnostiikka ja erikoislääkäreiden vastaanotot jatkuivat pääosin ennallaan, syksyllä aloitimme uutena toimintana uniapnearekisteröinnit, jotka vähentävät tutkimuksia keskussairaalassa.

6. Määrärahat

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-20 211 310	-19 659 200	-552 110	-2,7
TULOT	1 892 300	1 845 500	46 800	-2,5
NETTOMENO	-18 319 010	-17 813 700	-505 310	-2,8

7. Vastuualueen käyttötalous

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 020 912	915 300	734	725 000	913 683	725 000
Maksutuotot	829 755	775 000	790 024	912 000	930 266	912 000
Tuet ja avustukset	139 659	200 000	130000	200 000	200 059	200 000
Muut toimintatuotot	12 414	2 000	26 949	8 500	18 192	8 500
TOIMINTATUOTOT	2 002 741	1 892 300	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 845 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-5 434 748	-5 311 130	-5 710 882	-6 116 130	-5 914 229	-6 116 130
Palvelujen ostot	-12 843 312	-12 781 420	-12 207 528	-11 342 010	-13 017 709	-11 342 010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-745 033	-697 960	-709 365	-702 960	-880 530	-702 960
Muut toimintakulut	-1 401 899	-1 420 800	-1 454 441	-1 498 100	-1 646 830	-1 498 100
TOIMINTAKULUT	-20 424 992	-20 211 310	-20 082 215	-19 659 200	-21 459 299	-19 659 200
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18 422 251	-18 319 010	-18 400 418	-17 813 700	-19 397 100	-17 813 700

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Avoterveydenhuolto						
MENOT	-3 616 573	-3 517 980	-3 721 684	-3 863 650	-4 050 282	-3 863 650
TULOT	788 873	769 150	803 268	720 500	783 909	720 500
NETTOMENO	-2 827 700	-2 748 830	-2 918 417	-3 143 150	-3 266 373	-3 143 150
Neuvola						
MENOT	-317 849	-336 310	-350 510	0	0	0
TULOT	0	0	585	0	0	0
NETTOMENO	-317 849	-336 310	-349 925	0	0	0
Akuuttiosasto						
MENOT	-2 185 272	-2 092 510	-2 254 125	-3 245 520	-3 052 904	-3 245 520
TULOT	604 925	472 150	341 936	530 000	544 223	530 000
NETTOMENO	-1 580 347	-1 620 360	-1 912 189	-2 715 520	-2 508 681	-2 715 520

Kotiutustiimi						
MENOT	-361 500	-269 030	-314 960	-236 860	-199 614	-236 860
TULOT	17 059	16 000	11 048	12 000	16 651	12 000
NETTOMENO	-344 441	-253 030	-303 913	-224 860	-182 963	-224 860
Laboratorio						
MENOT	-710 279	-662 400	-650 594	-609 230	-603 824	-609 230
TULOT	54 974	50 500	50 328	50 000	47 691	50 000
NETTOMENO	-655 305	-611 900	-600 266	-559 230	-556 133	-559 230
Radiologia						
MENOT	-274 078	-316 840	-313 799	-295 750	-295 801	-295 750
TULOT	47 296	45 000	35 577	45 000	40 448	45 000
NETTOMENO	-226 781	-271 840	-278 222	-250 750	-255 354	-250 750
Lääkinnällinen kuntoutus						
MENOT	-190 880	-145 100	-259 464	-167 320	-152 541	-167 320
NETTOMENO	-190 880	-145 100	-259 464	-167 320	-152 541	-167 320
Lääkehuolto						
MENOT	-72 512	-87 560	-40 625	-92 460	-210 824	-92 460
TULOT	0	0	0	21 000	128 832	21 000
NETTOMENO	-72 512	-87 560	-40 625	-71 460	-81 992	-71 460
Suun terveydenhuolto						
MENOT	-948 218	-950 280	-955 339	-924 270	-979 628	-924 270
TULOT	358 873	339 500	308 319	267 000	300 386	267 000
NETTOMENO	-589 345	-610 780	-647 021	-657 270	-679 242	-657 270
Ensihoito						
MENOT	-1 132 765	-860 000	-888 067	-858 000	-997 164	-858 000
NETTOMENO	-1 132 765	-860 000	-888 067	-858 000	-997 164	-858 000
Työterveyshuolto						
MENOT	-191 756	-240 000	-273 162	-240 000	-342 283	-240 000
TULOT	130 741	200 000	0	200 000	200 059	200 000
NETTOMENO	-61 015	-40 000	-273 162	-40 000	-142 225	-40 000
Erikoissairaanhoito						
MENOT	-10 009 317	-10 333 300	-9 836 668	-8 700 000	-10 146 708	-8 700 000
NETTOMENO	-10 009 317	-10 333 300	-9 836 668	-8 700 000	-10 146 708	-8 700 000
Terveysvalvonta						
MENOT	-413 060	-400 000	-414 662	-426 140	-427 725	-426 140
NETTOMENO	-413 060	-400 000	-414 662	-426 140	-427 725	-426 140
Eläinlääkintähuolto						
MENOT	-933	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-933	0	0	0	0	0
Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut yhteensä						
MENOT	-20 424 992	-20 211 310	-20 082 215	-19 659 200	-21 459 299	-19 659 200
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 845 500
NETTOMENO	-18 422 251	-18 319 010	-18 400 418	-17 813 700	-19 397 100	-17 813 700

VASTUUALUE: Aikuisten psykososiaaliset palvelut

1. Toiminta-ajatus

Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa asiakkaille pyritään tarjoamaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä palvelu. Tavoitteena on tukea asiakkaiden toimintakyvyn kohentumista lisäten heidän valmiuksiaan ratkaista ongelmiaan.

Työllisyydenhoidossa kehitetään sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja työllisyyspalveluiden oikeaan osuvaa ja oikea-aikaista kohdentumista sekä laadukasta ja asiakaslähtöistä toteuttamista. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen, syrjäytymisen ehkäisy ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ja toimeentulotukimaksujen alentaminen.

Palveluihin kuuluvat Kasvatus ja perheneuvolapalvelut, päihde- mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyydenhoito.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen	Verkostotyön kehittämien eli yhteistyö eri ammattilaisten välillä Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen kehittäminen sekä päivä- ja työtoiminnan kehittäminen Kentälle jalkautuminen Varhaisen intervention mallien kehittäminen, vaihtoehtoiset toiminnot	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit Päivätoiminnan tilastoinnit Kotikäyntien tilastoinnit Erikoissairaanhoidon käytön seuranta	Uusia tiimejä Kesken Kesken Jatkuva seuranta Kaira-raportoinnin kautta
Neuropsykiatrisen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Asiakkaan palveluiden systematisointi ja kuvaaminen Moniammatillisen neuropsykiatrisen tiimin rakentaminen Yhteistyö koulujen kanssa	Neuropsykiatristen asiakkaiden määrä Tiimi on/ei Konsultaatioiden määrä	Tiimin kehittäminen kesken Yhteistyön lisääntyminen yhteisen koulutuksen yhteydessä
TE- palveluiden yhteensovittaminen työllisyydenhoidon palvelukokonaisuuteen	Asiakashaastattelut 3 kk välein Terveyspalvelut Aikuisten sosiaalipalvelut Kuntoutuspalvelut Työllistymistä edistävät palvelut Työllistäminen	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit: On/ei.	Toteutunut osittain.

Tukiasumispalveluiden kehittäminen	Käyttöasteen lisääminen portaittain Tilapäisasuntojen käytön tehostaminen Tukiasuntojen kriteerit ja ohjeistuksien tiukentaminen	Käyttöasteen seuranta Yhteistyön lisääminen ja yhteisten toimintamallin kehittäminen sosiaalipuolen kanssa	Jatkuva seuranta Kesken Kesken
------------------------------------	--	---	--

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Erityistason perheneuvolakäynnit	2336	2428	2400	2849	2400	2400
Psykiatrisen avosairaanhoidon käynnit	3574	4670	4500	5005	4500	4500
Päihdehuollon avokäynnit	892	1690	1700	3308	1700	1700
Karpalon hoitopäivät/tilapäisasunto	4707	7088	7100	6795	7100	7100
Avokuntoutuksen kotikäynnit	-	1444	1500		1500	1500
Varsitien/asematien/tilapäisasunnon asumispäivät	-	3162	3200		3200	3200
Varsitien ja Asematien asunnon tarkistukset	-	5200	5200		5200	5200
Varsituvan käyntikerrat	-	1470	1500		1500	1500
Toimintapäivien käynnit	4235	5192	5000	5778	5000	5000
Työllisyyden hoito (euroa)	1251266	1144325	1078340	1091861	107870	1078340

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon käyttö on pysynyt lähes samansuuruisena kaksi vuotta. Tehostettu ensikäynti (KKT) on merkinnyt asiakkaiden nopeampaa pääsyä palveluihin ja tuota suuntaa kehitetään edelleen.

Neuropsykiatriaan liittyvät ongelmatilanteet näkyvät kaikkialla toimintaympäristössä. Kouluissa ne näkyvät välillä rauhattomuutena ja vaikeina tilanteina. Työllisyyden hoidon piirissä ne näkyvät selviytymisongelmina ja pahimmillaan syrjäytymisenä lieveilmiöineen. Myös yhteys päihdeongelmiin on ilmeinen.

Viime vuosina päihdeasiakkaat ovat muuttuneet alkoholin käyttäjistä sekakäyttäjiksi. Tämä tuo työhön uusia haasteita. Sekakäyttäjät vaativat pidemmän hoitoajan ja ovat vaikeampia hoitaa. Yhä nuoremmat käyttävät huumeita ja tästä seuraa monenlaisia muita ongelmia mm. syrjäytymistä. Ikääntyneiden naisten lääkkeiden ja alkoholin väärinkäyttö on lisääntynyt.

Asumis- ja kuntoutuspalveluissa on nähtävissä asiakkaiden ikääntyminen. Tukea tarvitaan yhä enemmän ja asumispalveluissa yöllinen tuki on esiarvoisen tärkeää. Kotikäyntityö ja asuntojen tarkistukset ovat vähentäneet järjestyshäiriöitä asumisessa.

Kemijärven työllisyydenhoito on mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeiluhankkeessa vuoden 2018 loppuun saakka ja vastaa vähintään vuoden työttömänä olleiden kuntalaisten TE-palveluista. Kokeilun avulla luodaan Lapin alueelle toimintamalli, joka edistää työllistymistä asiakaslähtöisesti. Kehittämistyön tuloksia voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja.

Toteutuma 31.12.

Työllisyysyksikkö vastasi v. 2018 niiden työnhakijoiden TE- palveluista, jotka olivat olleet yhtäjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kk osana Lapin alueellista työllisyyskokeilua. Asiakkaita kokeilun piirissä Kemijärvellä oli 231 henkilöä. Uudet asiakkaat tulivat osaksi työllisyysyksikön toimintamallia, jossa heille tarjottiin terveystarkastus ja palvelutarvearvio. Kasvokkain tapahtuvat henkilökohtaiset tapaamiset mahdollistivat luottamuksen syntymisen ja sitoutumisen jatkotyöskentelyyn. Sen tuloksena asiakkaat lähtivät työllistymistä edistäviin palveluihin, kuten kuntouttavaan työtoimintaan, uravalmennukseen, työnhakuvalmennukseen ja työkokeiluun. Heille järjestettiin mm. rekrytapahtumia työpaikan löytymiseksi. Pitkäaikaistyöttömien määrä joulukuussa oli enää 60.

Erikoissairaanhoidossa, psykiatrian hoitopäivissä, oli näkyvissä edelleen muutos kohti avohoitoa. Vähentäminen sairaalapäivissä alkoi vuonna 2016, jolloin malli tehostetun ensikäynnin malli (KKT) otettiin käyttöön. Vähentäminen on ollut runsasta, sillä vuoden 2016 hoitopäivästä 3047 on päästy nyt 1697 hoitopäivään.

Päihdepalveluissa korvaushoidosta jatkuva kehittämisen tarve näkyi yhteistyön kehittymisenä terveyskeskuspalvelujen kanssa. Korvaushoidon tarve pysyi lähes ennallaan vuoden aikana. Päihdehuollon avohuollon käynneissä tapahtui iso hyppäys, yli kaksinkertaistuminen, kun toinen sairaanhoitaja oli sijoitettuna päihdepalveluihin

Asumis- ja kuntoutusyksikkö Karpalossa asiakkaiden ikääntyminen loi myös haasteita hoitojärjestelmälle suurempana avun/hoidon tarpeena. Karpalo on ollut koko ajan lähes täynnä. Avopäihde- ja mielenterveyskuntoutuksessa tehostettiin kotiin tarjottavaa apua kotikäyntien muodossa. Tavoitteena oli, että ihmiset voisivat asua kodeissaan tuettuina mahdollisimman pitkään.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Neuropsykiatristen asiakkaiden tunnistaminen varhain on tärkeää myös tulevassa. Yhteistyötä varsinkin koulujen kanssa pyritään tiivistämään tulevassa. Konsultaation järjestäminen on ensiarvoisen tärkeää lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Aikuisten palveluissa pyritään saamaan neuropsykiatrinen tiimi vuoden 2018 aikana. Yhteistyötä pyritään tehostamaan tiimin kautta verkostotyön keinoin.

Painopisteenä on päihdepalveluissa korvaushoidon edelleen kehittäminen ja varhaisempi puuttuminen päihdeasioissa tehostetun ensikäynnin muodossa.

Kotiin tarjottava tuki ja asuntojen seuranta on tärkeää myös tulevassa.

Lakisääteiset terveyspalvelut ovat merkittävä osa työllisyydenhoitoa. Työ- ja toimintakykyarvio sekä jatkopolutus tulee tehdä huolella pysyvien ratkaisujen ja tulosten aikaansaamiseksi pitkäaikaistyöttömyyden kentällä. Ratkaisu on realistinen kuntoutussuunnitelma, toimintakyvylle sopiva työllistymisen tai työkyvyttömyyteen perustuva etuusratkaisu (työkyvyttömyyseläke).

Vuonna 2018 käynnistyi Osallistavan sosiaaliturvan malli -hanke. Mallissa sosiaalityön ammattilainen räätälöi yhdessä asiakkaan ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa asiakkaan tarpeita vastaavan toimintojen kokonaisuuden, jolla tavoitellaan asiakkaan kannalta parasta mahdollista hyvinvointia toimeentuloa, terveydentilaa, toimintakykyä ja sosiaalista osallisuutta. Kohderyhmään kuuluvat pitkään työttömänä olevat alle 40-vuotiaat työllisyysyksikön asiakkaat.

Toteutuma 31.12.

Osallistavaan sosiaaliturvakokeiluun ohjattiin 14 asiakasta v. 2018. Heidän kanssaan aloitettiin asiakkaan tilanteen mukainen tavoitteellinen työskentely sosiaalityöntekijän johdolla moniammatillista verkostoa hyödyntäen. Kokeilu avasi kaksi asukastupaa vuoden aikana. Työllisyysyksikkö huolehti työntekijöiden hankinnasta asukastuville.

Syksyllä alkoi neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus lasten ja nuorten parissa työskenteleville. Tarkoituksena oli panostaa varhaiseen tunnistamiseen sekä työskentelyyn neuropsykiatristen asiakkaiden parissa. Yhteistyö myös lisääntyi koulutuksen myötä. Neuropsykiatrisen tiimin kehittäminen sai alkunsa.

Painopisteenä päihdepalveluissa jatkui korvaushoidon kehittäminen ja varhaisempi puuttuminen päihdeasioissa tehostetun ensikäynnin muodossa. Toisen sairaanhoitajan palkkaaminen klinikalle näkyi päihdekäyntien kaksinkertaistumisena.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät lähes puolittuivat vuodesta 2016, mutta kustannuksissa tilanne ei juuri näkynyt vaan menot oli edellisvuoden luokkaa.

6. Määrärahat

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-2 997 150	-2 985 350	-11 800	-0,4
TULOT	272 000	201 000	71 000	-26,1
NETTOMENO	-2 725 150	-2 784 350	59 200	2,2

7. Vastuualueen käyttötalous

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	102 379	110 000	109 661	50 000	166 896	50 000
Maksutuotot	274	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	173 790	160 000	155 390	150 000	189 645	150 000
Muut toimintatuotot	3 792	2 000	4 608	1 000	5 166	1 000
TOIMINTATUOTOT	280 235	272 000	269 660	201 000	361 707	201 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 637 855	-1 629 050	-1 790 700	-1 773 180	-1 870 671	-1 773 180
Palvelujen ostot	-261 965	-288 850	-379 692	-243 230	-378 334	-243 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 424	-36 700	-66 795	-41 770	-47 043	-41 770
Avustukset	-797 096	-760 000	-742 245	-672 400	-680 527	-672 400
Muut toimintakulut	-310 304	-282 550	-290 884	-254 770	-264 457	-254 770
TOIMINTAKULUT	-3 043 644	-2 997 150	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 985 350
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 763 409	-2 725 150	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 784 350

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Työllistäminen						
MENOT	-528 474	-416 440	-543 472	-503 860	-578 810	-503 860
TULOT	123 178	160 000	117 305	120 000	126 966	120 000
NETTOMENO	-405 296	-256 440	-462 167	-383 860	-451 844	-383 860
Opiskelijoiden työllistäminen						
MENOT	-69 131	-62 870	-52 445	-54 070	-57 946	-54 070
NETTOMENO	-69 131	-62 870	-52 445	-54 070	-57 946	-54 070
Kaupunkilisä						
MENOT	-18 647	-35 000	-21 324	-20 000	-10 818	-20 000
NETTOMENO	-18 647	-35 000	-21 324	-20 000	-10 818	-20 000
Ostopalvelut						
MENOT	-205 024	-210 000	-178 552	-210 000	-184 429	-210 000
TULOT	17 123	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-187 901	-210 000	-178 552	-210 000	-184 429	-210 000
Sosiaalinen työllistäminen						
MENOT	-10 653	-12 030	-9 560	-12 030	-17 262	-12 030
NETTOMENO	-10 653	-12 030	-9 560	-12 030	-17 262	-12 030
Kuntouttava työtoiminta						
MENOT	-7 781	-2 000	-2 841	-15 200	271	-15 200
TULOT	33 701	0	38 137	30 000	62 679	30 000
NETTOMENO	25 919	-2 000	35 296	14 800	62 950	14 800
Työmarkkinatuki						
MENOT	-559 091	-500 000	-499 202	-400 000	-432 513	-400 000
NETTOMENO	-559 091	-500 000	-499 202	-400 000	-432 513	-400 000
Perhe- ja mielenterveysklinikka						
MENOT	-871 996	-920 680	-934 584	-862 910	-904 932	-862 910
TULOT	100 922	110 000	109 127	50 000	167 143	50 000
NETTOMENO	-771 074	-810 680	-825 457	-812 910	-737 789	-812 910
Mtt:n tukiasuminen/avokuntoutus						
MENOT	-102 678	-117 260	-92 246	-135 580	-93 030	-135 580
TULOT	1 330	0	663	0	128	0
NETTOMENO	-101 348	-117 260	-96 839	-135 580	-92 902	-135 580
Päihde asuminen/avokuntoutus						
MENOT	-104 774	-139 340	-151 717	-105 760	-120 645	-105 760
TULOT	1 012	0	2 378	0	2 745	0
NETTOMENO	-103 763	-139 340	-149 339	-105 760	-117 900	-105 760
Päivätoimintakeskus Toimintapäivät						
MENOT	-140 888	-136 290	-156 244	-137 510	-125 555	-137 510
TULOT	2 520	2 000	1 030	1 000	397	1 000
NETTOMENO	-138 369	-134 290	-155 214	-136 510	-125 159	-136 510
Karpalo palveluasuminen						
MENOT	-424 504	-445 240	-628 130	-528 430	-715 363	-528 430
TULOT	451	0	1 020	0	1 649	0
NETTOMENO	-424 053	-445 240	-627 110	-528 430	-713 714	-528 430
Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
MENOT	-3 043 644	-2 997 150	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 985 350
TULOT	280 235	272 000	269 660	201 000	361 707	201 000
NETTOMENO	-2 763 409	-2 725 150	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 784 350

VASTUUALUE: Vammaisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa. Kehitysvamman lisäksi henkilöllä saattaa olla muita sairauksia tai lisävammoja, jotka rajoittavat tai estävät päivittäistoimintoja. Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen tuella suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Erityishuoltoon kuuluvia palveluksia ovat muun muassa tutkimus, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Vammaisuuden perusteella järjestettävillä palveluilla ja tukitoimilla edistetään vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupungin arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja toimiville ja laadukkaille palveluille asetettua strategista tavoitetta.

Palveluja kehitetään sosiaali- ja terveystalouden vahvistaman *Kehitysvammahuollon ohjelma 2015 – 2020* mukaisesti.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Kotona asumisen tukeminen.	Avohuollon palveluketjujen kehittäminen. Palvelutarpeen kartoitukset ja palvelusuunnitelmat.	Avohuollon palveluissa olevien määrä. Laitoshoidon palveluissa olevien määrä.	Avohuollon palveluissa 78. Laitoshoidossa 4 asiakasta.
Yhteistyön ylläpitäminen eri sidosryhmien välillä erityishuollossa ja vammaispalveluissa.	Kehitysvammahuollon palvelutyöryhmä ja vammaisneuvosto kokoontuvat säännöllisesti.	Työryhmien kokousten määrä.	Kehitysvammahuollon palvelutyöryhmä on tauolla maakunta- ja sote-valmistelun johdosta. Vammaisneuvosto 2 kokousta.
Vammaisten palvelujen erityisosaamisen vahvistaminen.	Vahvistetaan erityisosaamista perehdyttämisen ja koulutuksen avulla.	Koulutusvuorokaudet.	

	Laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma.		Suunnitelma laadittu.
Vammaisten palvelujen valmistautuminen sote-uudistukseen ja valinnanvapauslaki	Henkilökohtaisen budjetoinnin toimintaperiaate lainsäädännössä.	Henkilökohtaisen budjetoinnin koulutuspäivät.	Henkilökohtaisen budjetoinnin prosessikaaviot laadittu. Koulutusta ei pidetty Lapin maakunnassa.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Vammaispalvelut €/asukas	510	562	520	574	520	520
Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät	2516	1662	1600	1713	1500	1500
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	17630	21410	19500	19332	19500	19500
Kehitysvammaisten päivätoiminnan päivät	10050	8304	9000	8665	9000	9000
Kuljetuspalvelun asiakasmäärä	115	87	100	90	95	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehdyt muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Muutosten jälkeen kehitysvammaisilla on entistä paremmat mahdollisuudet päättää oman elämänsä asioista ja toimia itsenäisesti. Muutokset vähentävät rajoitustoimenpiteiden käyttöä kehitysvammaisten erityishuollossa. Lainsäädännön muutosten vaikutukset tulevat johtamaan entistä yksiköllisempiin palveluihin. Asiakkaista tehtävien hallintopäätösten määrän tulee kasvamaan.

Sosiaalihuoltolakiin tehdyt muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen piirissä on noin 160 henkilöä. Asiakasmäärä kasvaa vuosittain 3-5 henkilön verran vuoteen 2020 saakka. Kehitysvammaisia henkilöitä on noin 115. Kehitysvammaisten määrä väestöstä on 1,4 %. Kehitysvammaisten määrä on 2,3-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden. Kehitysvammaisten määrä säilyy muuttumattomana vuoteen 2020 saakka.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitelman mukaan.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

1. Laitoshoidon purkaminen ja laitoshoidon korvaavien avohuollon asumis- ja päiväpalvelujen monipuolistaminen paikkakunnalla.
2. Ympäri vuorokautisen asumispalvelun ja yksilöllisten palveluratkaisujen lisääminen.
3. Erityisosaajien, kuten kehitysvammalääkärin, psykologin, sosiaalityöntekijän, psykiatrin ja toimintaterapeutin, yksilöllisten suositusten mukaisten hoitojen järjestäminen avopalveluissa.
4. Hoitohenkilöstön riittävyyden turvaaminen yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden vastuualueiden, henkilöstöhallinnon ja ammattioppilaitosten kanssa.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitelman mukaan.

6. Määrärahat

Vammaisten palvelut	TA+MUUTOS	TA+MUUT	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-4 317 530	-4 332 270	-14 740	-0,3
TULOT	406 300	448 210	41 910	-7,5
NETTOMENO	-3 911 230	-3 884 060	-27 170	-0,7

7. Vastuualueen käyttötalous

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	92 949	88 900	127 955	96 800	129 310	96 800
Maksutuotot	143 911	129 000	186 260	187 740	202 099	136 500
Muut toimintatuotot	134 144	188 400	178 135	163 670	148 730	142 500
TOIMINTATUOTOT	371 004	406 300	492 350	448 210	480 139	375 800
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 702 267	-2 233 970	-2 261 143	-1 795 590	-1 802 066	-1 553 270
Palvelujen ostot	-2 051 409	-1 539 170	-1 859 684	-1 956 830	-2 185 984	-2 195 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 254	-60 680	-85 784	-54 000	-78 693	-54 000
Avustukset	-42 688	-37 800	-45 332	-41 000	-55 325	-41 000
Muut toimintakulut	-419 989	-445 910	-474 242	-484 850	-508 383	-415 700
TOIMINTAKULUT	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 259 860
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 884 060

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Ainola-koti						
MENOT	-707 488	-724 400	-763 526	-576 890	-462 019	-504 480
TULOT	143 932	135 500	138 019	101 610	81 312	29 200
NETTOMENO	-563 556	-588 900	-625 507	-475 280	-380 708	-475 280
Jokirannan päiväkeskus						
MENOT	-83 444	0	-2 883		0	
NETTOMENO	-83 444	0	-2 883	0	0	0
Jokirannan ryhmäkoti						
MENOT	-369 764	-423 690	-439 440	-513 180	-526 326	-513 180
TULOT	87 982	79 200	127 835	145 600	164 196	145 600
NETTOMENO	-281 781	-344 490	-311 605	-367 580	-362 130	-367 580
Ostopalvelut						
MENOT	-1 189 727	-731 000	-881 682	-793 000	-976 541	-793 000
NETTOMENO	-1 189 727	-731 000	-881 682	-793 000	-976 541	-793 000
Kuumaniemen ryhmäkoti						
MENOT	-268 278	-756 190	-768 213	-732 230	-840 590	-732 230
TULOT	15 942	72 200	57 390	72 200	67 591	72 200
NETTOMENO	-252 337	-683 990	-710 823	-660 030	-772 999	-660 030
Toimintakeskus						
MENOT	-596 268	-577 880	-601 595	-539 080	-564 486	-539 080
TULOT	98 842	75 000	84 839	82 500	94 163	82 500
NETTOMENO	-497 426	-502 880	-516 756	-456 580	-470 323	-456 580
Myllytupa						
MENOT	-203 697	-216 240	-202 054	-204 810	-185 799	-204 810
TULOT	530	500	279	500	110	500
NETTOMENO	-203 167	-215 740	-201 775	-204 310	-185 689	-204 310
Tukiasunnot						
MENOT	-7 546	-8 640	-9 728	-7 300	-6 574	-7 300
NETTOMENO	-7 546	-8 640	-9 728	-7 300	-6 574	-7 300
Vammaiskeskus						
MENOT	-67 195	-110 680	-147 968	-89 280	-154 072	-89 280
TULOT	0	0	0		31 042	
NETTOMENO	-67 195	-110 680	-147 968	-89 280	-123 030	-89 280
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut						
MENOT	-792 200	-768 810	-909 096	-876 500	-914 044	-876 500
TULOT	23 775	43 900	83 989	45 800	41 725	45 800
NETTOMENO	-768 424	-724 910	-825 107	-830 700	-872 318	-830 700
Vammaisten palvelut yhteensä						
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 259 860
TULOT	371 004	406 300	492 350	448 210	480 139	375 800
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 884 060

TA2018 käyttösuunitelman muutos, Ainola-kodin toiminnan siirtyminen Attendolle viivästyi.

VASTUUALUE: Ikäihmisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut. Iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen laitoshoidosta ja ympärivuorokautises ta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Asumispalvelujen myöntämisperusteiden laatiminen. Asiakkaat ohjataan asumispalveluihin kriteereiden mukaisesti. Asiakkaan toimintakykyä mittaavan Rai-arviointiohjelman tehokas käyttö ja hyödyntäminen asiakastarpeiden määrittelyssä sekä kotihoidon ja palveluasumisen laadun seurannassa. Laaditaan perhehoidon toimintasääntö ja aloitetaan perhehoitajien valmennukset. Omaishoitajien terveystarkastukset ja valmennukset	Asumispalveluiden myöntämisperusteet laadittu ja käyttöön otettu. Tehostetun palveluasumisessa olevat 75-vuotta täyttäneet asiakkaat, 6-7% Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden yli 90% Laitoshoitopotilaita max. 1% yli 75-vuotiaista Palvelu- ja hoitosuunnitelmat päivitetty väh. 2x/v Toimintasääntö laadittu ja valmennukset aloitettu. Perhehoitajien lkm	Toteutunut Tehostetussa palveluasumisessa n. 9,3% Kotona asuvia n.90% Laitoshoitopotilaita 0,4% Osittain Toimintasuunnitelma laadittu. Perhehoitajavalmennuksen suorittaneita 8 kpl Terveystarkastuksia tarjottu 57

		Lkm	omaishoitajalle. Tarkastus tehty 7 omaishoitajalle
Henkilöstöressurssien optimaalinen ja tarveperusteinen käyttö	Henkilöstöressursseja suunnataan kotiin annettaviin palveluihin. Mobiili toiminnanohjausjärjestelmän mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen töiden suunnittelussa kotihoidossa.	Kotipalveluhenkilöstön välittömän työajan tavoite 65 %. Terveystieteiden/sairaanhoidajien välittömän työajan tavoite 50 %	Kotipalveluhenkilöstön toteutunut välitön työaika noin 30-50%. Terveystieteiden/sairaanhoidajien toteutunut välitön työaika noin 20-25%
Teknologian hyödyntäminen kotiin tarjottavissa palveluissa	Kotihoidon virtuaalikäytien kokeilu ja mahdollinen käyttöönotto Koneellisen annosjakelun käyttöönoton kokeilu ja mahdollinen laajentaminen	Toteutuminen ja virtuaalikäytien määrä Toteutuminen	Ei toteutunut Koneellinen annosjakelu käynnistetty Isokylän alueella
Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja. Palveluiden kohdentuminen tarvelähtöisesti ja oikea-aikaisesti	Palveluohjauksen ja –neuvonnan kehittäminen. Tiedottaminen palveluista Kotikuntoutustoimintamallin laajentaminen ja kehittäminen	Palveluohjaus ja –neuvontamalli luotu ja viety käytäntöön. Yhteydenotot palveluohjaukseen, lkm. Kotikuntoutusmalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen	Malli luotu ja toteutetaan. 411 yhteydenottoa v. 2018 Malli luotu ja toteutetaan
Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin. Laaditaan kotipalvelunpalvelusetelin sääntökirja.	Toteutuminen ja myönnettyjen palvelusetelien lkm	Ei toteutunut. Sääntökirja työn alla.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TOT. 31.12.	TS 2019	TS 2020
Säännöllistä kotipalvelua/ksh saavat asiakkaat	498	580	520	366	520	520
Omaishoidettavat, yli 75-vuotiaat	78	85	90	79	95	98
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevat		145	145	145 (yli 75-vuotiaat)	120	100

				124, n. 9,3%)		
Laitoshoidossa olevat potilaat, yli 75-vuotiaat		13	12	6	12	12

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ikäihmisten palveluiden kehittämiseksi antaa raamit vanhuspalvelulaki ja terveysministeriön laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017–2019. Painopiste on kotiin tarjottavien palvelujen kehittäminen ja lisääminen.

Osana sote-uudistukseen valmistautumista Lapissa toimii hallituksen kärkihanke Toimiva kotihoitohanke, jossa Kemijärvi on mukana. Kehittämisen kohteena on kotona asumista tukevat, varhaista tukea ja kuntoutusta tarjoavat ja teknologiaa hyödyntävät palvelut.

Kemijärvellä ikäihmisten palvelurakenne on ollut laatusuosituksiin nähden liikaa laitoshoidon ja ympärivuorokautiseen hoitoon painottuva. Suositusten mukaan kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä tulisi olla 93-94% vuonna 2022. Vuoden 2016 lopussa Kemijärvellä luku oli 89,2%. Laitoshoidon on lähdetty purkamaan vuodeosastopaikkojen vähentämisellä. Akuuttivuodeosasto ja os 2 on yhdistetty 40-paikkaiseksi vuodeosastoksi tammikuun 2018 alussa.

Ympärivuorokautista tehostettua palveluasumisen paikkoja Kemijärvellä on tällä hetkellä suosituksiin nähden liikaa. Esperin avatessa 30-paikkaisen Kiekerökodin marraskuussa 2017. Paikkoja on kaupungissa nyt yhteensä 165. Tehostettua ympärivuorokautista asumispalvelua Kemijärvellä tarjotaan ostopalveluna (Setlementti Tunturila Hillakoti ja Koivukoti, yht. 62 paikkaa käytössä) ja palvelusetelillä (Esperin Kiekerökoti 32 paikkaa) sekä kunnan omana tuotantona Puistolalan palvelukeskuksessa (70 paikkaa, joista käytössä 66 paikkaa tällä hetkellä) toistaiseksi siihen saakka, kun liikkeenluovutus Attendolle tapahtuu. Jatkossa kaupungilla ei ole omaa tehostettua palveluasumisen tuotantoa lainkaan. Tulevaisuudessa painopiste on keventää myös ympärivuorokautista tehostettua palveluasumisen tarvetta ja vähentää tehostetun palveluasumisen paikkoja ja lisätä tuetun palveluasumisen paikkoja.

Palvelurakennetta tulee kehittää kotihoitopainotteiseksi luomalla uusia työmenetelmiä kotihoitoon ja kehittämällä kuntouttavaa kotihoitoa. Omaishoitajien jaksamista tukevia palveluja tulee kehittää, mm. omaishoitajien terveystarkastuksilla ja omaishoitajien valmennuksilla. Lisäksi on kehitettävä erilaisia asumisvaihtoehtoja ja perhehoitoa.

Jotta raskasta hoivaa ja hoitoa voidaan vähentää edellyttää se, että ikäihmiset pärjäävät yhä toimintakykyisempinä keveämpien palvelujen turvin kotona. Palveluneuvontaa ja -ohjausta tulee kehittää siten, että ihmisiä ohjataan yhä enemmän omaehtoiseen palveluihin mm. jakamalla tietoa saatavilla olevista palveluista. Palvelutarpeen arviointia tulee edelleen kehittää. Tämä edellyttää kehittyneiden palvelutarpeen arviointimittareiden käyttöönottoa ja saatujen tulosten analysointia palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Seutukunnallista yhteistyötä palveluneuvonnassa ja -ohjauksessa voisi jatkossa olla tarpeen kehittää.

Teknologisia ratkaisuja, joilla voidaan ennaltaehkäistä palvelujen tarvetta ja joilla voidaan korvata esim. osa kotihoidon palveluista, tulee ottaa käyttöön. Teknologiaa voidaan osin ratkaista henkilöstöpulaa, mutta ei kokonaan. Koulutetun henkilöstön riittävyys on jo nyt ongelmallista ja näillä näkymin ongelma tulee kärjistymään. Alueella ei ole potentiaalista resurssia koulutettavaksikaan, mikäli nuoria paluumuuttajia ei kaupunkiin saada. Tällä on vaikutusta minkä tasoisia palveluja jatkossa pystytään ylipäättään tarjoamaan.

Palvelusetelin käyttöönotto kotipalveluihin lähdetään selvittämään. Kiinnostuneita yksityisiä palvelutuottajia on Kemijärvellekin ilmaantunut, joten palveluseteliä voidaan harkita esim.

kohdennetusti alueellisestikin (syrjä-alueet).

Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa Kemijärvellä maltillisesti vuoteen 2021, minkä jälkeen määrä lähtee reippaampaan kasvuun. Vuoteen 2025 yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa n. 13 %. Tätä ennen tulee tehdä rakenteellisia ratkaisuja, joilla palvelujen tarvetta ja tarjontaa voidaan hallita.

Toteutuma 31.12.

Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä Kemijärvellä oli vuonna 2017 89,9% ja vuoden 2018 lopussa noin 90%. Määrä on hiljalleen kasvussa, mutta jää vielä alle suositusten.

Tehostetussa palveluasumisessa yli 75-vuotiaita oli noin 9,3% vuoden 2018 lopussa, tavoite on 5-6 %. Kun tehostetun palveluasumisen paikkoja on tarjolla, paikat täyttyvät. Puistolan palvelukeskuksen siirtyminen kaupungilta Attendolle siirtyi suunnitellusta vuoden 2018 alusta siten, että siirtyminen tapahtui vasta 23.4.2018 toimiluvan viivästyessä. Näin ollen palvelusetelin käyttöönotto viivästyi lähes 4 kk. Esperin Kiekerökodin toiminnan aloituksessa oli vaikeuksia johtuen pitkälti uuden yksikön toiminnan käynnistämistä vaikeuksista, rekrytointiongelmista ja lähiesimiesten sekä aluejohtojen useista henkilöstövaihdoksista vuoden aikana. Kaupungin valvontaa jouduttiin toteuttamaan tiiviisti.

Palveluasumisen jono on saatu haltuun. Laitoshoidon jono on saatu purettua tavoitteiden mukaisesti. Omaishoidon piirissä yli 75-vuotiaiden määrä toteutuu suositusten mukaisesti.

Ikäihmisten palveluneuvontaa on kehitetty ja palvelutarpeen arviointiin panostettu. Palvelutarpeen arviointiin otettiin uusi sähköinen työkalu (RAI-CA) käyttöön, mikä parantaa palvelutarpeen arvioinnin luotettavuutta ja helpottaa hoitajan työtä. Yhteydenotot palveluohjaukseen ovat kasvaneet edellisestä vuodesta huomattavasti, kun tarjontaa on lisätty ja asiaa on markkinoitu ikäihmisille eri tilaisuuksissa ja lehtijutuilla. Syksyllä yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa järjestetyt hyvinvointimessut senioreille onnistuivat hyvin. Kävijöitä messuilla oli noin 100.

Teknologian osalta ollaan vielä kehitysvaiheessa. Uutena palveluna kotihoidon asiakkaille otettiin koneellinen annosjakelu käyttöön viime syksynä ja sitä laajennetaan vähitellen. Kotihoidon palvelusetelin käyttöönotto siirtyi vuodelle 2019.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan tuleva sote- ja maakuntauudistus. Painopisteenä on kotihoidon, kotikuntoutuksen, palveluohjauksen ja kevyempien palveluratkaisujen kehittäminen ympärivuorokautiseen hoivan vähentämiseksi. Pyritään luomaan edellytykset, että ikäihmiset voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään suuntaamalla henkilöstöresursseja kotihoitoon ja kehittämällä kotiin annettavia palveluja.

Tavoitteena on entistä selkeämmin asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja asiakkaan tukeminen jokapäiväisen elämän toiminnoissa ja niistä selviytymisessä. Tarpeen mukaan asiakkaalle järjestetään palveluja niihin toimintoihin, joista hänen ei ole mahdollista selviytyä itse.

Toimenpiteiden oikea-aikaisuudella ja tarvittavien kuntoutuksellisten interventioiden käytöllä pyritään vähentämään tarvetta raskaampiin palveluihin. Palvelut kohdennetaan palvelutarpeen, arvioinnin ja ohjauksen mukaisesti palveluiden piiriin hyväksytyille kriteerit täyttävälle asiakkaille.

Toteutuma 31.12.

Ikäihmisten palvelujen henkilöstö on ollut aktiivisesti mukana hallituksen kärkihankkeessa Toimiva kotihoito Lappiin ja ottanut käyttöönsä hankkeen aikana luotuja uusia toimintamalleja, mm. kotikuntoutus, palveluohjaus ja –neuvonta, ennakkoiva kotikuntoutus. Näiden uusien toimintamallien avulla on tähdätty ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen.

Palveluohjauksella on ikäihmisten palveluja koordinoitu siten, että palvelut kohdentuisivat oikea-aikaisesti ja –muotoisesti tarpeen mukaan. Yhteydenotot palveluohjaajalle ovat lisääntyneet moninkertaisesti verrattuna edelliseen vuoteen.

Päivätoiminnan käynnit kasvoivat (+120 käyntiä) huolimatta toimipisteen muutosta keskustasta Sairaalakadulle.

Omaishoitajille on järjestetty terveystarkastuksia ja ohjattua kuntosalitoimintaa.

Kotihoidon resursseja on lisätty suunnitelmallisesti ja hieman yli suunnitellunkin, kun toiselta vastuualueelta vapautuneita työntekijöitä on siirretty kotihoitoon ja määräaikainen hoitoapulainen vakinaistettiin. Loppuvuodesta sosiaalityöntekijän työpanosta lisättiin 50%:sta 100%:iin.

6. Määrärahat

Ikäihmisten palvelut	TA+MUUTOS	TA+MUUT	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-12 105 050	-9 945 160	-2 159 890	-17,8
TULOT	1 804 530	945 160	859 370	-47,6
NETTOMENO	-10 300 520	-9 000 000	-1 300 520	-12,6

7. Vastuualueen käyttötalous

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	100 147	69 250	124 665	74 000	61 880	74 000
Maksutuotot	1 388 581	1 278 000	1 417 615	772 100	882 597	698 000
Muut toimintatuotot	398 753	457 280	367 388	99 060	103 823	0
TOIMINTATUOTOT	1 887 481	1 804 530	1 909 668	945 160	1 048 300	772 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-6 064 704	-6 349 410	-6 512 739	-3 234 500	-3 285 206	-2 493 760
Palvelujen ostot	-2 993 535	-3 394 170	-3 353 739	-3 126 410	-3 090 974	-3 114 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-312 034	-238 290	-305 195	-139 220	-189 309	-124 220
Avustukset	-468 977	-580 000	-574 286	-2 740 580	-2 422 940	-3 658 100
Muut toimintakulut	-1 630 005	-1 543 180	-1 605 481	-704 450	-770 249	-381 850
TOIMINTAKULUT	-11 469 255	-12 105 050	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 772 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 581 774	-10 300 520	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-9 000 000

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+MUUT.	TOT 31.12.	KS
	2016	2017	2017	2018	2018	2018
Perusterveydenhuollon vuodeosasto 2						
MENOT	-1 892 276	-1 849 440	-1 806 370	0	0	0
TULOT	407 779	350 250	400 621	0	0	0
NETTOMENO	-1 484 497	-1 499 190	-1 405 749	0	0	0
Kotipalvelut (sis.Taikakoti)						
MENOT	-2 583 647	-2 708 620	-2 558 581	-2 119 160	-2 568 338	-2 119 160
TULOT	460 153	492 780	336 984	335 000	291 809	335 000
NETTOMENO	-2 123 494	-2 215 840	-2 220 597	-1 784 160	-2 276 529	-1 784 160
Ikäihmisten terveyden edistäminen ja veteraanipalvelut						
MENOT	-145780	-233800	-299188	-246 960	-278 256	-246 960
TULOT	148 840	136 000	227 191	13 500	180 704	13 500
NETTOMENO	3 060	-97 800	-71 997	-111 960	-97 553	-111 960
Tehostettu palveluasuminen						
MENOT	-3 359 069	-3 242 220	-3 674 100	-3 409 490	-2 973 289	-3 236 330
TULOT	601 978	565 500	592 371	173 160	189 034	0
NETTOMENO	-2 757 091	-2 676 720	-3 081 728	-3 236 330	-2 784 255	-3 236 330
Ostopalvelut						
MENOT	-2 517 027	-3 034 660	-2 998 689	-3 079 990	-3 000 020	-3 079 990
TULOT	265 904	260 000	348 212	302 000	386 753	302 000
NETTOMENO	-2 251 123	-2 774 660	-2 650 477	-2 777 990	-2 613 267	-2 777 990
Kotikuntakorvaukset palveluasuminen						
MENOT	-64 842	-64 800	-62 505	-60 000	-54 371	-60 000
NETTOMENO	-64 842	-64 800	-62 505	-60 000	-54 371	-60 000
Hoiva- ja hoitotyön hallintopalvelut						
MENOT	-131 131	-92 000	-110 505	-119 200	-118 738	-119 200
TULOT	2 607	0	1 024	0	0	0
NETTOMENO	-128 524	-92 000	-109 481	-119 200	-118 738	-119 200
Omaishoidontuki						
MENOT	-514 273	-629 950	-583 402	-610 100	-524 372	-610 100
TULOT	0	0	3 265	0	0	0
NETTOMENO	-514 273	-629 950	-580 137	-610 100	-524 372	-610 100
Hoiva- ja hoitotyön varahenkilöstö						
MENOT	-261 208	-249 560	-258 596	-300 260	-241 293	-300 260
TULOT	220	0	0	0		0
NETTOMENO	-260 988	-249 560	-266 845	-300 260	-241 293	-300 260
Ikäihmisten palvelut yhteensä						
MENOT	-11 479 448	-12 105 050	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 772 000
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 909 668	945 160	1 048 300	772 000
NETTOMENO	-9 591 967	-10 300 520	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-9 000 000

TA2018 käyttösuunnitelman muutos, Puistolan toiminnan siirtyminen Attendolle viivästyi.